

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

ปาฐกถา เปรม บุรี ครั้งที่ 21

“เล่าสู่กัน
ฟัง..จาก
ศิษย์แพทย์
สู่อริการบดี”

โดย...

ศ. นพ.บรรจง มไหสวริยะ
องค์ปาฐก

วันพฤหัสบดีที่ 14 พฤศจิกายน 2567

ห้อง 910 ABC ชั้น 9 อาคารเรียนและปฏิบัติการรวม
ด้านการแพทย์และโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี

ปาฐกถา เปรม บุรี ครั้งที่ 21

“เล่าสู่กัน
ฟัง..จาก
ศิษย์แพทย์
สู่อริการบดี”

โดย...

ศ. นพ.บรรจง มไหสวริยะ
องค์ปาฐก

วันพฤหัสบดีที่ 14 พฤศจิกายน 2567

ห้อง 910 ABC ชั้น 9 อาคารเรียนและปฏิบัติการรวม
ด้านการแพทย์และโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี

TABLE OF CONTENTS

WELCOME MESSAGE Congress chairman รองศาสตราจารย์ นายแพทย์เฉลิมพงษ์ ฉัตรดอกไม้ไพร	1
ชีวประวัตินายเปรม บุรี	2
ภาพบรรยายภาคในงานปาฐกถา เปรม บุรี ครั้งที่ 20	4
ชีวประวัติองค์ปาฐก ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ	7
บทคัดย่อ “เล่าสู่กันฟัง..จากศัลยแพทย์สู่อธิการบดี” ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ	11
ปาฐกถา เปรม บุรี ครั้งที่ 20 “การแก้ไขความขัดแย้ง (Resolving Conflicts)” ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	15
ความเป็นมาในการจัดปาฐกถา เปรม บุรี	29

คำนำ

“

ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ยินดีต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม ปาฐกถา เปรม บุรี ครั้งที่ 21 และการประชุมวิชาการประจำปีทางด้านศัลยกรรม (Ramathibodi Surgical Forum) ครั้งที่ 20 เพื่อเป็นการรำลึกถึงเกียรติคุณของศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ เปรม บุรี ผู้ซึ่งเป็นหัวหน้าภาควิชาศัลยศาสตร์ท่านแรก เป็นแบบอย่างที่ดีของแพทย์ ศัลยแพทย์ หรือบุคลากรทางการแพทย์ พยาบาล เพื่อจะถ่ายทอดมุมมอง แนวคิด และคุณงามความดี แก่คนรุ่นใหม่ เพื่อการประกอบวิชาชีพที่จะพร้อมด้วย สติ ปัญญา จริยธรรม จรรยาบรรณ เพื่อประโยชน์ของผู้ป่วย สังคม และประเทศชาติ อีกทั้งเพื่อแสดงกตัญญูตาจิตแก่คนอาจารย์ ซึ่งเป็นประเพณีอันดีงาม สืบสานสืบไป

โดยในปี 2567 นี้ ท่านผู้ร่วมประชุม จะได้รับฟังหัวข้อที่คณะกรรมการจัดงานจะนำเสนอ โดยได้รับเกียรติจากองค์ปาฐก คือ ศาสตราจารย์นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ แสดงปาฐกถาเรื่อง เล่าสู่กันฟัง “จากศัลยแพทย์ สู่อธิการบดี” นำไปสู่ แนวคิด แนวทาง ทักษะที่สำคัญเพื่อประโยชน์ของผู้เข้าฟังทุกท่าน นำไปสู่ความประสบความสำเร็จของการปฏิบัติการ เป็นทักษะชีวิตและทักษะการปฏิบัติงาน สมดังเจตนารมณ์ของการจัดปาฐกถา เปรม บุรี

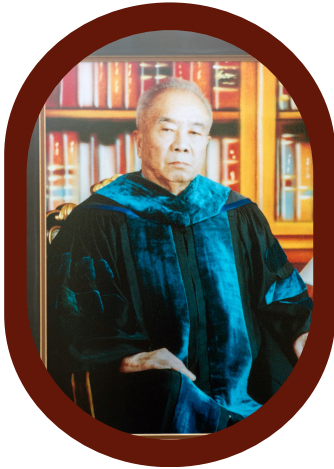
การประชุมวิชาการ Ramathibodi Surgical Forum ครั้งนี้ เป็นการประชุมในหัวข้อ “Advances in surgical emergency and trauma” ซึ่งเป็นการเผยแพร่ความรู้วิชาการเทคโนโลยีการแพทย์ในการรักษาผู้ป่วยฉุกเฉินในศัลยกรรม รวมทั้งอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นภาวะที่พบได้บ่อยและมีการเปลี่ยนแปลงของความรู้ แนวทางปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ที่ทันสมัย และนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทของตนเองได้ หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมประชุม วงการแพทย์ พยาบาล ซึ่งภาควิชาศัลยศาสตร์ ถือเป็นพันธกิจสำคัญตามแนวทางของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีและมหาวิทยาลัยมหิดล หากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดการประชุมภาควิชาศัลยศาสตร์พร้อมจะนำไปปรับปรุงแก้ไขในปีต่อไป

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์เฉลิมพงษ์ จัตรดอกไม้ไผ่
หัวหน้าภาควิชาศัลยศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

ชีวประวัติ นายเปรม บุรี

(พ.ศ. 2461 - 2566)

เกิดวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2461
บุตรของ นายชื่น บุรี และ นางทิพย์ บุรี
อ.เมือง จ.เชียงใหม่
การศึกษา โรงเรียนปรี้นชรอยล์วิทยาลัย อ.เมือง
จ.เชียงใหม่
จบ ม.8 ปี พ.ศ. 2478 (ม.8 รุ่นสุดท้าย)

ศึกษาต่างประเทศ : ประเทศอังกฤษ พ.ศ.2480

- Plymouth Technical College 9 เดือน
เพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยลอนดอน
วิชาแพทย์ที่ Guy's Hospital Medical School
- Guy's Hospital Medical School พ.ศ. 2481
- สงครามโลกครั้งที่สอง พ.ศ. 2482 - 2488 ไทย
ประกาศสงครามกับอังกฤษและอเมริกาในเวลาต่อมา
การศึกษาแพทย์ต้องชะงักลงเพราะเป็น
Enemy Aliens

เสรีไทยฝ่ายอังกฤษ

สมัครเข้าเป็นเสรีไทยฝ่ายอังกฤษ วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2485 เข้า
มาปฏิบัติทางทหารในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2487 จนสงคราม
สงบลงปี พ.ศ. 2488 กลับไปศึกษาวิชาแพทย์ที่ Guy's Hospital
Medical School ต่อ รับเหรียญ M.C. จากรัฐบาลอังกฤษ

การศึกษาต่อ

- จบแพทยศาสตร M.B., B.S. (London)
- พ.ศ.2492 MRCS (Eng.), LRCP (London)
- แพทย์ฝึกหัดและแพทย์ประจำบ้านที่ Pembory Hospital
(เครือข่ายของ Guy's Hospital Medical School) 3 ปี
พ.ศ. 2492-2495

ปฏิบัติงานต่อทางแพทย์เพื่อหาประสบการณ์ โดยได้รับทุน ก.พ.

- Harwich and Dovercourt Hospital 1 ปี
- Scunthorpe Hospital 1 ปี

รับราชการ

- กลับประเทศไทย ปี พ.ศ. 2497
- ภาควิชาศัลยศาสตร์ รพ.ศิริราช พ.ศ. 2497-2512
- ศึกษาต่อทางด้าน Cardiovascular Surgery โดยได้รับทุนของ China Medical Board New York ที่ Variety Heart Hospital University of Minnesota 1 ปี (พ.ศ. 2502 - 2503)
- ศึกษางานต่อตามสถาบันแพทย์ในอเมริกาอีกหลายแห่งก่อนเดินทางกลับประเทศไทย
- ปฏิบัติงานตามโครงการแพทย์เคลื่อนที่ของศิริราช ที่จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2509 -2514
- โอนย้ายมาทำการก่อตั้งคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี พ.ศ. 2512 จนกระทั่งปลดเกษียณ ปี พ.ศ. 2522

*ก่อตั้งศูนย์เวชศาสตร์ชุมชนตั้งแต่เริ่มคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี โดยความช่วยเหลือจากมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ (ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข) ก่อตั้งศูนย์เวชศาสตร์ชุมชน หลังจากที่ได้รับทุนร็อกกี้เฟลเลอร์ให้ไปดูงานต่างประเทศ 9 แห่ง - อินเดีย เคนยา อูกานดา ไนจีเรีย นิวยอร์ก เล็กซ์ตัน จาไมกา โคลัมเบีย ฟิลิปินส์ - ใน 9 ประเทศเป็นเวลา 9 สัปดาห์

งานหลังปลดเกษียณ (พ.ศ. 2522)

- อาจารย์พิเศษ ศูนย์เวชศาสตร์ชุมชน 5 ปี (พ.ศ. 2522-2525)
- ร่วมคณะก่อตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษา 4-5 ปี

ตำแหน่งในเวลารับราชการ

- ศาสตราจารย์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ รพ.ศิริราช พ.ศ. 2512
- ศาสตราจารย์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี พ.ศ. 2512-2522
- ศาสตราจารย์เกียรติคุณหลังจากเกษียณอายุราชการ จากมหาวิทยาลัยมหิดล

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- พ.ศ. 2517 ประถมาภรณ์มงกุฎไทย
- พ.ศ. 2514 ประถมาภรณ์ช้างเผือก

ภาพบรรยากาศในงานปาฐกถา เปรม บุรี ครั้งที่ 20

ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อาทิตย์ อังกานนท์
คณบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี กล่าวเปิดงาน

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์เฉลิมพงษ์ ฉัตรดอกไม้ไพร
หัวหน้าภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

บรรยากาศในงานปาฐกถา เปรม บุรี ครั้งที่ 20

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ องค์กรปาฐก

ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อาทิตย์ อังกานนท์ มอบให้
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มอบของที่ระลึกให้
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์

บรรยากาศในงานปาฐกถา เปรม บุรี ครั้งที่ 20

อาจารย์อาวุโสภาควิชาศัลยศาสตร์ ร่วมงานปาฐกถา เปรม บุรี ครั้งที่ 20

ภาพถ่ายรวมในงานปาฐกถา เปรม บุรี ครั้งที่ 19

ชีวประวัติองค์ปาฐก

ศาสตราจารย์
นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2522 แพทยศาสตรบัณฑิต
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล
- พ.ศ.2524 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทาง
สาขาแคลศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- พ.ศ.2526 วุฒิปัตร์คัลยศาสตร์ออร์โธปีดิคัล
แพทยสภา

- พ.ศ.2533 Visiting Fellow Centre de Traumatologie et Orthopaedae
Strasbourg ประเทศฝรั่งเศส
- พ.ศ.2538 AO Fellow Sunnybrook Hospital, University of Toronto
ประเทศแคนาดา

ประวัติรับราชการ

2524 - 2528	อาจารย์	คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2528 - 2531	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2531 - 2536	รองศาสตราจารย์	คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2536 - 2542	รองศาสตราจารย์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
2542 - 2548	ศาสตราจารย์ 10	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
2542 - 2548	ศาสตราจารย์ 11	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

งานบริหาร

2543 - 2548	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
2545 - 2548	รองคณบดีฝ่ายวิจัย	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
2548 - 2549	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
2549 - 2550	รองคณบดีฝ่ายการศึกษา
หลังปริญญา	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

งานบริหาร

2550 - 2558	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
2552 - 2558	กรรมการสภามหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหิดล
2558 - 2560	รองอธิการบดี	มหาวิทยาลัยมหิดล
2559 - 2561	ประธาน	ราชวิทยาลัยแพทยออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย
2560 - 2563	รักษาการแทนอธิการบดี	มหาวิทยาลัยมหิดล
2563 - 2567	อธิการบดี	มหาวิทยาลัยมหิดล

งานที่เกิดประโยชน์ต่อสังคม/ ประเทศชาติ

- รองประธานคนที่1 ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (2566 - 2567)
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมการแพทย์ (2563 - 2567)
- อนุกรรมการงานบริหารบุคคล สวทช. (2565 - ปัจจุบัน)
- กรรมการนโยบาย สวทช. (2565 - 2567)
- ประธานราชวิทยาลัยแพทยออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย (2559 - 2561)
- ประธานรับเลือกราชวิทยาลัยแพทยออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย (2557 - 2559)
- ประธานที่ประชุมคณะผู้บริหารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (ทศพร) (2556 - 2557)
- คณะทำงานจัดทำยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านอุดมศึกษากับทวีปแอฟริกา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2556-2557)
- กรรมการบริหารวิทยาลัยแพทยศาสตร์นานาชาติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2556-2557)
- กรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์แพทย์ ราชบัณฑิตยสถาน (2550-2557)
- คณะกรรมการแพทย์ กองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการ (2544-2557)
- อนุกรรมการฝึกอบรมและสอบของแพทยสภา (2548-2556)
- กรรมการบริหารราชวิทยาลัยแพทยออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย (2547-2561)
- กรรมการผู้ก่อตั้งสมาคม Asian Association for Dynamic Osteosynthesis (AADO) (2535 - 2555)
- รองประธานสมาคม AADO (2542 -2543 และ 2548-2549)
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (MTEC) (2548 - 2552)
- บุกรเบิกและพัฒนา โครงการ Rapid Prototyping in Medicine ร่วมกับ MTEC (2542 - 2550)
- Adjunct Professor of Asian Institute of Technology (2543-2555)
- National Delegate from The Royal College of Orthopaedic Surgeon of Thailand in SICOT: The World Orthopaedic Organisation (SICOT, Société Internationale de Chirurgie Orthopédique et de Traumatologie) (2554 - 2560)

การได้รับรางวัลในระดับสถาบัน, ราชวิทยาลัย หรือ ระดับชาติ

- รางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น สังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่น ทบวงมหาวิทยาลัย ประจำปี พ.ศ. 2530
- ได้รับรางวัลที่ 2 ในการประกวดผลงานวิชาการ (รางวัลจาก American College of Surgeon) ในการประชุมประจำปีราชวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่งประเทศไทย ปีพ.ศ. 2537
- ได้รับรางวัล The Best Scientific Paper สาขาออร์โธปิดิกส์ ในการประชุมประจำปีราชวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2538
- ได้รับรางวัลผลงานวิชาการดีเด่น ในการประชุมวิชาการประจำปี สมาคมออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2538
- ได้รับรางวัลที่ 1 และที่ 2 ในการประกวด poster presentation ในการประชุมวิชาการประจำปี สมาคมออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2539
- ได้รับรางวัลชมเชย การประกวดผลงานสิ่งประดิษฐ์คิดค้น จากสภากิจแห่งชาติ พ.ศ. 2539 จากผลงาน “โครงยึดตรึงกระดูกนอกกายแกนเชื่อมเล็ก”
- ได้รับรางวัลผลงานดีเด่น (oral presentation) สาขา Trauma ในการประชุมวิชาการประจำปี ราชวิทยาลัยออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2540
- ได้รับรางวัลผลงานวิจัยทางคลินิกดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2541 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
- ได้รับรางวัลมหิดล สาขาวิจัย ประจำปี พ.ศ. 2542
- ได้รับรางวัลตำราดี ในการประกวดขอรับรางวัลตำราศิริราช-มหิดล กองทุนเฉลิมพระเกียรติ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล พ.ศ. 2543
- ได้รับรางวัล Best poster presentation ในการประชุมวิชาการประจำปี ราชวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2544
- ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเยี่ยม สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ จากสภากิจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2544
- ได้รับรางวัลบุคลากรดีเด่น คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ประจำปี พ.ศ. 2544, 2550, 2555, 2560
- ได้รับรางวัลศิษย์เก่าแพทย์ศิริราชดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2544 จากสมาคมศิษย์เก่าแพทย์ศิริราช ในพระบรมราชูปถัมภ์
- ได้รับเลือกเป็นสมาชิกดีเด่นราชวิทยาลัยแพทย์ออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2547
- ได้รับรางวัลงานวิจัยดีเด่นราชวิทยาลัยแพทย์ออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2548
- ได้รับรางวัลศิษย์เก่าดีเด่นโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ประจำปี พ.ศ. 2549
- ได้รับรางวัลโครงการดีเด่นสาขาเทคโนโลยีทางการแพทย์ เรื่อง Rapid Prototyping in Medicine ประจำปี พ.ศ. 2550 จากสำนักนายกรัฐมนตรี
- ได้รับรางวัลจริยธรรมสรรเสริญแพทยสมาคม พ.ศ. 2554
- ได้รับรางวัลศิษย์เก่าดีเด่นคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี พ.ศ. 2559
- ได้รับรางวัล บุคคลตัวอย่างแห่งปี มูลนิธิเพื่อสังคมไทย ประจำปี พ.ศ. 2563
- ได้รับรางวัลศิริราชเชิดชูเกียรติ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ประจำปี พ.ศ. 2563, 2567
- ได้รับรางวัล ผู้บริหารดีเด่น จากสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2567

รางวัลในระดับนานาชาติ

- รางวัล The best scientific paper of the ASEAN-Orthopaedic Association Junior Traveling Fellows 1990 ในการประชุมวิชาการประจำปี ของ ASEAN-Orthopaedic Association พ.ศ. 2533
 - รางวัล The best poster presentation of the International symposium on Advance Locked Nailing, Hong Kong 1992
 - รางวัลที่ 2 Outstanding poster presentation ใน The Combined Annual Meeting of the RCOST and ASEAN Orthopaedic Association 2004 (โดยไม่มีผู้ได้รับรางวัลที่ 1) จากผลงาน เรื่อง "Simplified technique for closed humeral nailing" October 13-17, 2004 Pattaya Thailand.
 - รางวัล Poster Award จากการประชุมวิชาการ European Orthopaedic Research Society 2004, ณ เมืองอัมสเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์
-

บทคัดย่อ
ปาฐกถา เปรม บุรี ครั้งที่ 21
“เล่าสู่กันฟัง..จากคลังแพทย์สู่อธิการบดี”
โดย...ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ

ชีวิตและความไม่แน่นอน: การเดินทางจากวัยเด็กสู่วัยเกษียณ

ชีวิตของเรามักเต็มไปด้วยความไม่แน่นอน ตั้งแต่ช่วงวัยเด็กจนถึงวัยเกษียณ โดยเฉพาะในช่วงวัยเด็ก เป้าหมายมักจะมองไปที่ระยะใกล้ มักมีกติกาที่ชัดเจน เปรียบเสมือนการเล่นเกมที่มีขอบเขตจำกัด (finite game) ที่เราแข่งขันเพื่อชัยชนะในแต่ละวัน เมื่อเราเติบโตเข้าสู่วัยทำงาน ชีวิตเริ่มเปลี่ยนไป ความไม่แน่นอนกลายเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงนี้ เราจะเผชิญกับรูปแบบของเกมที่ไม่มีที่สิ้นสุด (infinite game) ที่มีลักษณะผันผวนและไม่เป็นเส้นตรง นั่นคือ เราต้องการการปรับตัวและเรียนรู้ตลอดเวลา

ในการก้าวเดินผ่านความท้าทายนี้ หลัก "อิทธิบาท 4" ซึ่งประกอบด้วย ฉันทะ-วิริยะ-จิตตะ-วิมังสา สามารถช่วยให้เราเติบโตและเผชิญกับความไม่แน่นอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมองเห็นและเข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ ความพยายามในการพัฒนาตนเอง การตั้งตนชอบ รักษาความซื่อสัตย์ และการตั้งใจทำดีที่สุดตามศักยภาพ เป็นกุญแจสำคัญในการเดินทางของชีวิต เราจะเห็นว่า ความไม่แน่นอนไม่ได้เป็นเพียงอุปสรรค แต่เป็นโอกาสในการเติบโตและพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น เป้าหมายที่เราเคยตั้งไว้ในวัยเด็กอาจเปลี่ยนแปลงไป แต่สิ่งที่สำคัญคือการเรียนรู้ที่จะปรับตัวและใช้ชีวิตอย่างมีความหมายในทุกช่วงเวลา

การฝึกอบรมคลังแพทย์: การบ่มเพาะความรู้และการเป็นผู้นำ

การฝึกอบรมเพื่อเป็นคลังแพทย์ไม่เพียงแต่เป็นการสะสมความรู้และทักษะในวิชาชีพ แต่ยังเป็นกระบวนการที่หล่อหลอมความเป็นผู้นำในอนาคตอีกด้วย ในช่วงเวลานี้ เราได้เรียนรู้จากครูแพทย์ที่สอนให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม โดยยึดหลักความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพและจรรยาบรรณ การทำงานเป็นทีมเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบสำคัญในการฝึกอบรมนี้ ซึ่งช่วยเสริมสร้างทักษะในการดูแลและใส่ใจผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การคิดอย่างเป็นระบบและการวางแผนการรักษาเป็นสิ่งที่จำเป็นในการให้บริการทางการแพทย์ที่ดีที่สุด

การสื่อสารที่ดีระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยและญาติเป็นอีกหนึ่งทักษะที่ต้องพัฒนา ความมั่นคงทางอารมณ์และการควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้เราก้าวสู่การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพในอนาคต ดังนั้น การฝึกอบรมคลังแพทย์จึงไม่ใช่แค่การเตรียมความพร้อมในการเป็นคลังแพทย์ที่ดีเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างแนวทางและทักษะในการเป็นผู้นำที่ดีในอนาคต เพื่อให้เราสามารถดูแลผู้ป่วยและชุมชนได้อย่างมีคุณภาพและมีจริยธรรมในทุกขั้นตอนของการทำงาน.

บทบาทของครูแพทย์: ต้นแบบการหล่อหลอมศิษย์แพทย์

การฝึกอบรมเพื่อเป็นศิษย์แพทย์ไม่ใช่เพียงแค่การเรียนรู้ทักษะทางการแพทย์ แต่ยังเป็นการหล่อหลอมคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญต่อการเป็นผู้นำในอนาคต ซึ่งบทบาทของครูแพทย์มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการนี้ ครูแพทย์ไม่เพียงแต่ถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ แต่ยังเป็นแบบอย่างที่จะช่วยบ่มเพาะคุณธรรมและความรับผิดชอบในตัวศิษย์แพทย์รุ่นใหม่

ครูแพทย์สร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ทั้งในห้องเรียนและในสถานการณ์การทำงานจริง การสังเกตและการทำงานร่วมกับครูแพทย์ที่มีความทุ่มเทต่อวิชาชีพช่วยให้ศิษย์แพทย์ใหม่ได้เห็นความสำคัญของการดูแลผู้ป่วยอย่างมีความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับผู้ป่วยและญาติ คุณสมบัติเหล่านี้จะถูกถ่ายทอดจากครูแพทย์สู่ศิษย์แพทย์รุ่นใหม่อย่างเป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะในด้านของการคิดอย่างเป็นระบบ การวางแผนการรักษา และการรักษาความมั่นคงทางอารมณ์ในสถานการณ์ที่ท้าทาย ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ศิษย์แพทย์สามารถก้าวขึ้นสู่บทบาทของผู้นำได้ในอนาคต

หลักการ Arete: การมุ่งมั่นทำดี อย่างเต็มกำลังของตน

แนวคิด Arete มาจากปรัชญากรีกโบราณ หมายถึง "ความดี หรือ การทำอย่างดียิ่ง" ที่เกี่ยวข้องกับการทำให้ดีที่สุดในทุกด้านของชีวิต เป็นหลักการที่ส่งเสริมให้เราพัฒนาคุณภาพทั้งทางกายภาพ จิตใจ และจิตวิญญาณ การมุ่งมั่นในหลักการ Arete จะช่วยให้เราเป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคมและตัวเราเอง การนำหลักการ Arete มาใช้ในชีวิตประจำวันหมายถึงการตั้งเป้าหมายที่จะทำสิ่งที่ดีที่สุดในทุกสถานการณ์ และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการบรรลุเป้าหมายเหล่านั้น โดยเฉพาะในบริบทของการทำงานและการเป็นผู้นำ เราสามารถพัฒนาคุณธรรมและคุณสมบัติที่ดี เช่น ความซื่อสัตย์ ความมีจริยธรรม และความมุ่งมั่น ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อผู้อื่นและสังคม

หลักการ Arete ไม่เพียงแต่ส่งเสริมให้เราเป็นคนดี แต่ยังช่วยกระตุ้นให้เราต้องมีความรับผิดชอบต่อภาระของเรา การทำงานอย่างตั้งใจและมุ่งมั่นจะสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา นอกจากนี้ยังช่วยสร้างวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร ส่งผลให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ การใช้หลักการ Arete จะสนับสนุนให้เราเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นในทุกๆวัน ซึ่งจะทำให้เราสามารถรับมือกับความท้าทายและสร้างสรรค์อนาคตที่ดีขึ้นสำหรับตัวเองและสังคมได้

การเดินทางชีวิต: Finite Game และ Infinite Game

การเดินทางจากวัยเด็กจนถึงวัยเกษียณนั้นเต็มไปด้วยความหลากหลายของรูปแบบเกมที่เราเผชิญ ทั้งในแง่ของ Finite game และ Infinite game โดยในวัยเด็ก มักจะเป็น Finite game ซึ่งมีกติกาที่ชัดเจน เช่น การเรียนตามลำดับชั้นการศึกษา ที่มีเป้าหมายและสิ้นสุดที่การจบการศึกษา เมื่อเราเติบโตเข้าสู่วัยทำงานและชีวิตครอบครัว รูปแบบของเกมเริ่มเปลี่ยนไป การเป็นศิษย์แพทย์และการทำงานในวงการแพทย์เกี่ยวข้องกับผู้คนจำนวนมาก และต้องรับมือกับความซับซ้อนของบริบทต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชีวิตจึงมีลักษณะเป็น Infinite game ที่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอนและความท้าทายใหม่ๆ ในสถานการณ์เช่นนี้การใช้ "infinite mindset" เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดทิศทางและการแก้ปัญหา

การคิดแบบ Infinite game ช่วยให้เรามองเห็นโอกาสในการเติบโตและพัฒนา แทนที่จะมองแค่การชนะในขณะนี้ เราจะสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในทีมงาน ดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ และปรับตัวเข้ากับเปลี่ยนแปลงได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น การปรับใช้แนวคิดแบบ Infinite game ในการดำเนินชีวิตจะทำให้เราเติบโตอย่างยั่งยืนและสามารถเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในอาชีพและชีวิตส่วนตัว.

การมีสติและมุมมองในเชิงบวก

การมีสติในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งที่ช่วยให้เราผ่านพ้นช่วงเวลาที่ยากลำบากได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเราประสบกับความผิดหวังหรือความล้มเหลว การมีสติจะทำให้เราไม่โศกเศร้ามากเกินไป และสามารถมองหาทางออกจากสถานการณ์นั้นได้ ในทางกลับกัน เมื่อเราประสบความสำเร็จ ควรทำอย่างมีสติ ไม่ให้เราหลงอยู่ในความสุขชั่วคราว จนลืมที่จะเตรียมตัวสำหรับความท้าทายถัดไป

อีกหนึ่งแง่มุมที่สำคัญคือการเรียนรู้จากความผิดพลาด การยอมรับว่าเราทำผิดพลาดเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถทำได้ และการปรับตัวจากความผิดพลาดจะทำให้เราเติบโตขึ้น เมื่อเรารู้จักใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นบทเรียนในการพัฒนานตนเอง เราจะสามารถสร้างเส้นทางที่มั่นคงและมีคุณภาพสำหรับอนาคตได้

แนวคิด Sei Weng Shi Ma

ในแนวคิดของสุภาชิตจีน "Sei Weng Shi Ma" (塞翁失馬) มีความหมายว่า "ความโชคร้ายและโชคร้ายเป็นเรื่องไม่แน่นอน" ซึ่งสื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการมองชีวิตในมุมกว้าง โดยเหตุการณ์ที่ดูเหมือนจะไม่ดีในขณะนั้น อาจนำไปสู่โอกาสที่ดีในอนาคต ตัวอย่างเช่น เมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ดี เช่น การสูญเสียสิ่งที่รักหรือโอกาสในการทำงาน สิ่งเหล่านี้อาจทำให้เราเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และสร้างเส้นทางใหม่ในชีวิต

การนำแนวคิดนี้มาใช้จะช่วยให้เราไม่ติดอยู่กับความโศกเศร้าหรือความล้มเหลวในขณะนั้น เราสามารถมองเห็นว่าเหตุการณ์เหล่านี้เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นให้เราเปิดใจรับโอกาสใหม่ ๆ ที่อาจเกิดขึ้นตามมา การยอมรับว่าความไม่แน่นอนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตจะทำให้เรามีความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะปรับตัวในทุกสถานการณ์

แนวคิด Connecting the Dots ของ Steve Jobs

ในมุมมองของ Steve Jobs แนวคิด "Connecting the Dots" คือการมองย้อนกลับไปที่ประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตและทำความเข้าใจทุกอย่างที่มีความเชื่อมโยงกัน แม้ว่าตอนที่เราก้าวผ่านพ้นไปอาจไม่เห็นภาพรวมทั้งหมด แต่เมื่อเรามองย้อนกลับไป เราจะเห็นว่าแต่ละเหตุการณ์ที่เราเผชิญมีบทบาทสำคัญในการสร้างเส้นทางที่เราเดินอยู่ในปัจจุบัน

Jobs อธิบายถึงความสำคัญของการติดตามความสนใจและความหลงใหลในสิ่งที่เรากำลังทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเราเผชิญกับความท้าทายและอุปสรรค เขาชี้ให้เห็นว่า การทำงานในสิ่งที่เรากำลังจะทำให้เราเรียนรู้และเติบโตได้มากขึ้น แม้ว่าเส้นทางนั้นจะมีความไม่แน่นอน แต่การเชื่อมโยงประสบการณ์และเรียนรู้จากทุกจุดในชีวิตจะช่วยสร้างอนาคตที่มีคุณค่า การนำแนวคิดนี้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันจะทำให้เราไม่กลัวที่จะลองทำสิ่งใหม่ ๆ หรือเผชิญกับความไม่แน่นอน โดยมีความเชื่อมั่นว่าทุกประสบการณ์ที่เราได้ผ่านมามีความหมายในอนาคต การเรียนรู้ที่จะเชื่อมโยงจุดต่าง ๆ จะช่วยให้เรามีความมั่นใจและสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ได้

การประยุกต์ใช้หลักหัวใจนักปราชญ์ "สุ จิ ปุ ริ" ในการบริหารองค์กร

ในมิติของการบริหารองค์กร แนวคิดหัวใจนักปราชญ์ "สุ จิ ปุ ริ" เป็นแนวทางที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักการสี่ประการ ได้แก่ สุตตะ (การฟัง), จิตตะ (จิตมุ่งมั่น), ปุจฉา (การตั้งคำถาม), และ ลิขิต (การเขียน) จะช่วยเสริมสร้างความร่วมมือในทีมงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

- สุตตะ (การฟัง): การฟังคำแนะนำและเสียงสะท้อนจากผู้ร่วมงานและผู้ได้บังคับบัญชาเป็นสิ่งสำคัญ มันทำให้เราเข้าใจถึงปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของทีม การฟังอย่างตั้งใจไม่เพียงช่วยสร้างความไว้วางใจในทีมงาน แต่ยังช่วยให้เรามีมุมมองที่หลากหลายและสามารถปรับปรุงการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- จิตตะ (จิตมุ่งมั่น): ความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อองค์กรและความรับผิดชอบหน้าที่ถือเป็นสิ่งที่สำคัญ เราควรมีจิตใจที่มุ่งมั่นและตั้งใจในการทำงาน รู้จักคิดอย่างรอบคอบ ไม่ใช้อารมณ์เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์จะช่วยให้เราสามารถจัดการกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ปุจฉา (การตั้งคำถาม): การตั้งคำถามที่มีประโยชน์จะทำให้การดำเนินงานและความก้าวหน้าขององค์กรเป็นไปอย่างราบรื่น คำถามที่ถูกต้องสามารถเปิดโอกาสให้เกิดการอภิปรายและการพัฒนาความสามารถในการตั้งคำถามที่ถูกต้องจึงเป็นทักษะที่มีค่าสำหรับผู้ผู้นำและทีมงาน
- ลิขิต (การเขียน): การเขียนสะท้อนมุมมองและแนวคิดควรใช้ถ้อยคำที่สุภาพ กระชับ และสื่อความหมายได้ดี เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันภายในทีม การสื่อสารที่ดีช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นกันเองและเปิดกว้าง ซึ่งมีผลต่อการทำงานร่วมกันและการสร้างความสัมพันธ์ที่มีคุณค่า

การรวมกันของแนวคิดที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จะช่วยให้เรามีทักษะในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายในชีวิต และในการทำงาน เราจะสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาและความก้าวหน้าในองค์กรได้

สรุป

การเดินทางของชีวิตผ่านวัยเยาว์และวัยทำงานเต็มไปด้วยความท้าทายและโอกาสในการเรียนรู้ บทบาทของครูแพทย์ในการหล่อหลอมศิษย์แพทย์มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างคุณลักษณะพื้นฐานที่ดี ในการเป็นศิษย์แพทย์ รวมทั้งยังส่งผลต่อการเป็นผู้นำในอนาคต การดำเนินชีวิตด้วยอิทธิบาทสี่ จะช่วยฝ่าฟันอุปสรรคและความท้าทายได้เป็นอย่างดี การยึดมั่นในหลักการ Arete จะช่วยให้เรามีคุณค่า การมองเห็นความสำคัญของ Finite game ในวัยเยาว์และ Infinite game ในวัยทำงานจะทำให้เรามีความยืดหยุ่นในการรับมือกับความท้าทาย เมื่อเราเข้าใจและนำแนวคิด Sei Weng Shi Ma และ Connecting the Dots มาปรับใช้ในชีวิต เราจะสามารถสร้างเส้นทางที่มั่นคงและมีคุณภาพสำหรับอนาคต และการประยุกต์ใช้หลักหัวใจนักปราชญ์ "สุ จิ ปุ ริ" จะช่วยส่งเสริมการทำงานในตำแหน่งผู้นำองค์กรได้เป็นอย่างดี

ปาฐกถา เปรม บุรี ครั้งที่ 20

"การแก้ไขความขัดแย้ง (Resolving Conflicts)"

โดย...ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์

เรียนท่าน ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อาทิตย์ อังกานนท์ รองคณบดี ซึ่งจะเป็นคณบดีคนต่อไป ของ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ผมขอแสดงความยินดีด้วย เป็นภารกิจหนักและท้าทาย ท่าน หัวหน้าภาควิชาศัลยศาสตร์ ท่านอาจารย์อาวุธโส ทุกท่าน และผู้เข้าสัมมนาในวันนี้ ก่อนอื่นผมรู้สึกดีใจและภูมิใจ ที่ได้รับเชิญให้มาบรรยายในวันนี้ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เปรม บุรี เป็นปูชนียบุคคล ปูชนียแพทย์ ก่อนที่ผมจะตัดสินใจรับเป็นวิทยากรมาบรรยาย ผมก็เกิด conflict ว่าจะรับหรือไม่รับมา บรรยายเรื่องการแก้ไขความขัดแย้ง จุดเริ่มต้นก็เริ่มขึ้นตรงนั้น ซึ่งผมจะเล่าต่อไปว่าทำไมผมถึงรับ เมื่อ หัวหน้าภาควิชาศัลยศาสตร์ ท่านโทรไปเชิญผม ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม คงเห็นว่าผมสู้กับ conflict ในช่วงนั้น ที่มีการเลือกนายกรัชมุนตรี

ผมถือว่าอาจารย์เปรมเป็น ปูชนียบุคคล และผมมีโอกาสได้เรียนรู้กับอาจารย์ ตอนที่ผมเป็นนักศึกษา แพทย์ปี 3 และปี 4 ระหว่าง พ.ศ.2509-2510 หลายคนในห้องนี้อาจยังไม่เกิด แล้วผมก็ได้มีโอกาสออก ภาคสนาม ไปจังหวัดอุดรธานี กับอาจารย์อุดมและอาจารย์เปรม ตอนนั้นก็ไปนอนที่วัดบ้านป่าของหลวง ตามหาบัว (วัดป่าบ้านตาด) นอนกุฏิ ไม่มีไฟ ผมก็ยังทิ้งเลยว่าอาจารย์ผู้ใหญ่ อุทิศสำหรับบุกเบิกไปต่าง จังหวัด คล้าย ๆ เป็นหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ และให้นักศึกษาแพทย์ ไปเรียนรู้ประสบการณ์ด้วย แล้วเมื่อ ได้รับการเชื้อเชิญ ผมก็ต้องอ่านประวัติอาจารย์เปรมเพิ่มมากขึ้นอีก ก็เหมือนอย่างที่เราเห็นในวิดีโอ ท่านไม่ใช่รู้เฉพาะเรื่องศัลยศาสตร์ในวิชาชีพหลักของท่าน ท่านยังสนใจเรื่องการเมือง ท่านเป็น เสรีไทย แล้วขณะเดียวกันก็ยังสนใจในเรื่องเวชศาสตร์ชุมชน นั่นคือสนใจในมุมกว้างมากขึ้น เป็นตัวอย่าง ที่หาได้ยากแล้วที่สำคัญก็คือจากการอ่านประวัติของท่าน ทำให้เห็นผลงานของท่านมากมาย

อาจารย์เปรม ท่านเกิด วันที่เมื่อ พ.ศ. 2461 หากท่านยังมีชีวิตอยู่ถึงวันนี้ท่านก็จะมีอายุครบ 105 ปี ใน ประวัติระบุว่าท่าน จบ ม.8 ปัจจุบัน คือ มศ.5 เมื่ออายุ 17 ปี ได้ไปเรียนต่อที่ประเทศอังกฤษ และเป็นเสรี ไทย แล้วได้กลับไปเรียนต่อและฝึกต่ออีก อันนี้ท่านได้ฟังแล้ว ประเด็นผมก็คือ ท่านเรียนหนังสือแล้วก็ สะดุดเรื่องสงครามโลก กว่าจะกลับมาทำงานได้อายุ 36 ปี เพราะฉะนั้นก็เดือนพวกเราว่า เราเริ่มทำ อะไรก็ตาม อายุจะมากจะน้อยก็ทำเลย ไม่มีวันสาย ท่านเริ่มอายุ 36 ปี ส่วนผมเริ่มอายุ 30 ปี ผมคิดว่า ผมเริ่มช้าเพราะเมื่อผมเรียนจบแพทย์ แล้วก็เป็นอินเทิร์นไปฝึกงาน กว่าผมจะเรียนรู้ทุกอย่างก็อายุ 30 ปี เรามาเริ่มต้นอายุ 30 ปี มันช้า แต่อาจารย์เริ่มต้นอายุ 36 ปี ยังไม่สาย และอาจารย์ก็ทำอะไรมากมาย เหลือเกิน

ทีมก่อตั้งคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี

ภาพนี้เป็นรูปคณะผู้ก่อตั้ง ผู้หญิงเป็นแนวหน้า ผู้ชายแนวหลัง ชัยมื่อ อาจารย์จันทรนิวัธ (ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิง ม.ร.ว.จันทรนิวัธ เกษมสันต์) อาจารย์กัลยา (รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงกัลยา บำรุงผล) อาจารย์วิไล (ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงวิไล เบญจกาญจน์) อาจารย์สุธีรา (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุธีรา อายุวัฒน์) อาจารย์สาคร (ศาสตราจารย์ แพทย์หญิง คุณสาคร ธนมิตร) และ อาจารย์จิ (รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงจิพรพรณ มัธยมจันทร์) ข้างหลังจะเป็น อาจารย์เปรม(ศาสตราจารย์เกียรติคุณเปรม บุรี) อาจารย์อารี (ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อารี วัลยะเสวี) อาจารย์จรจิต (ศาสตราจารย์นายแพทย์จรจิต บุรี) และอาจารย์ทวี (ศาสตราจารย์นายแพทย์ทวี บุญโชติ) พวกเรายังคงจำได้ แต่ถ้าจำไม่ได้ก็ไม่เป็นไร ก็ถือว่าเตือนความจำแล้วกัน

ตำแหน่งทางราชการก็เขียนแบบถ่อมตัว ท่านไม่ได้ระบุว่าท่านเป็นหัวหน้าภาควิชาเลย ท่านเป็นหัวหน้าภาควิชา 2 เทอม โดยสรุป ก็คือระหว่างปี พ.ศ. 2512 - 2522 ท่านรับราชการอยู่ที่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี แล้วทุกคนก็คงทราบว่าท่านคงเป็นอาจารย์ศัลยศาสตร์อย่างเดียว แต่ไม่ใช่ ท่านก่อตั้ง ศูนย์เวชศาสตร์ชุมชน แล้วก็กว่าที่อาจารย์อนุวัฒน์ (ศาสตราจารย์ นายแพทย์อนุวัฒน์ ลิ้มสุวรรณ) จะมารับช่วงต่อ ท่านทุ่มเททำงานมากซึ่งเรื่องนี้ทุกคน แปลกใจหมด ผมพอได้ว่อกันก็ยังรู้สึกงงๆเลย และที่สำคัญท่านไปดูงานต่างประเทศ 9 แห่งใน 8 ประเทศ อินเดีย เคนยา ยูกันดา ไนจีเรีย นิวยอร์ค เลิกซิงตัน (สหรัฐอเมริกา) จาเมกา โคลอมเบีย และฟิลิปปินส์ ผมก็ได้ไปเกือบทุกประเทศ ยกเว้นยูกันดา ที่เหลือผมก็ไปหมดแล้ว แล้วขณะเดียวกันท่านใช้เวลาศึกษาเรื่องนี้อีก หลังจากที่ท่านเกษียณท่านยังดูแลศูนย์เวชศาสตร์ชุมชนและเป็นอาจารย์สอนหนังสือไปด้วย และที่สำคัญก็คือ ท่านไปร่วมกับอาจารย์อารี ก่อตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่เลย และได้ปลูกฝังวิธีคิด หลักสูตร ซึ่งผมว่าสำคัญ คือทิศทางต้องถูกต้อง

ก็ถือว่าเป็นเกียรติที่ผมจะได้มาปาฐกถาให้กับปวงชนนิยบุคคลที่ทำงานเชิงลึก เชิงรอบด้านเพื่อสังคม แล้วก็ปลูกฝัง วิธีคิด วิธีทำงานให้กับลูกศิษย์ลูกหา ดำเนินเจริญรอยตามต่อมา ซึ่งเรื่องนี้น่าศึกษามาก

สำหรับเรื่องปาฐกถาวันนี้ ผมก็คงจะเริ่มต้นด้วยคำว่า conflict อาจารย์เฉลิมพงษ์ (รองศาสตราจารย์ นายแพทย์เฉลิมพงษ์ ฉัตรดอกไม้ไพร) โทไปชวนหลังวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 ช่วงเวลานั้น กำลังจะมีการโหวตเลือกนายกรัฐมนตรี ผมขอเล่าความหลังสักเล็กน้อยก่อนจะเข้าเรื่อง ขอให้ฟังสนุก ๆ เพราะผมมีเอกสารมาแล้ว ตอนที่โหวตวันที่ 13 กรกฎาคม ช่วงนั้นเขาก็คล้าย ๆ ให้คุณพิธา ลัมเจริญรัตน์ หรือใครต่อใครไปชี้แจง ผมก็อ่านหนังสือธรรมะ “ชีวิตนี้น้อยนัก” ของสมเด็จพระญาณสังวร (สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกพระองค์ที่ 19) ผมไม่ทราบว่าจะเคยเห็นกันไหม แต่อ่านแล้ว ก็รู้สึกดี ผมได้สรุปธรรมะไว้ในสไลด์แผ่นสุดท้าย ระหว่างก่อนถึงวันโหวตผมก็ส่งข้อความบอกว่า ประเทศไทยเราตอนนี้มีประเด็นปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง มีทั้งข่าวหลอก ข่าวเท็จ ข่าวจริง ข่าวลวง ข่าวทำร้าย เพราะฉะนั้นขอให้มีสติและมีวุฒิภาวะ ผมก็ส่งกระจายออกไปอย่างกว้างขวาง ผมส่งในรัฐสภาทุก ๆ คน อ่านหมด แล้วก็ขณเดียวกันก็พูดบอกว่าคนเราต้องมีสติ ต้องยึดหลักการ เมื่อผมโหวตไป ผมก็ไม่ทราบมาก่อนว่ามีคนที่โหวตให้คุณพิธา ทั้งหมด 13 คน ชื่อผมเป็น ก.ไก่ คนแรก ก็เลยรับกรรมในรัฐสภา มีคนบอกว่าพวก 13 คน มันโหวตได้อย่างไร ผมก็ตกใจ ผมไม่นึกว่า จะมีความรุนแรงถึงขนาดนั้น เมื่อโหวตเสร็จแล้ว ในขณะเดียวกัน ผมก็ไม่ทราบ ว่า ปฏิกริยาข้างนอกเป็นอย่างไร แต่มีลูกศิษย์ลูกหา ส่งมาบอกว่า โอ้โฮอาจารย์ได้รับคำชื่นชมมากเลย จนกระทั่งหัวหน้าภาควิชา ศัลยศาสตร์โทไปหาผม เชิญให้มาพูดเรื่องการแก้ conflict ให้พวกเราฟังหน่อย ผมคิดว่าจะดีหรือไม่ดี แต่ที่ผมรับก็เพราะว่า ก่อนที่จะทำหน้าที่สมาชิกวุฒิสภา ผมได้รับทุนมูลนิธิรีออร์คีย์เฟลเลอร์ผ่านคณะ แพทย์ศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ไปศึกษาด้านโภชนาการ และมีการสัมมนาเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน มีสัญลักษณ์เป็นสีจำนวน 17 สี แล้วมีสัมมนาข้อหนึ่ง ก็คือ การแก้ไขความขัดแย้งทางการเมือง ผมเลยไปสัมมนาร่วมกับ UN และศาลนานาชาติที่ตัดสินเรื่อง conflict และที่สำคัญคือ ได้ไปพบผู้ที่รับรางวัลโนเบล ประธานาธิบดีอาน มานูเอล ซานโตส ประเทศโคลัมเบีย ซึ่งแก้ไขปัญหา conflict ของโคลัมเบียที่เกิดขึ้นมา 52 ปี แล้วพอผมกลับมา ที่สภาก็จะมีการพูด เรื่องการสร้างความสมานฉันท์ทางการเมือง ตอนที่ผมอ่านก็เลยพอเข้าใจว่า ความขัดแย้งทางการเมือง มันเกิดขึ้นเพราะอะไร แล้วทางออกคืออะไรจะยังออกไม่ได้ก็มี ขณะนี้ conflict ของประเทศอิสราเอลกับฮามาส ยังไม่มีทางออก เพราะฉะนั้นพอผมคิดซ้ำอีก ผมก็รับเลย หลังจากนั้นก็เตรียมงานกับลูกทีม ออกมาเป็นเอกสารแล้วก็ทำสไลด์แบบนักวิชาการ ก็ขอให้ฟังผมด้วยความ relax นะครับ

ความขัดแย้งคงจะต้องเริ่มต้น จากประสบการณ์ของผม ที่ไปทำงานที่ FAO ทำเรื่องมาตรฐานอาหารโลก เวลาเราจะคุยอะไรก็ตาม ต้องเข้าใจความหมาย แล้วขณะเดียวกันก็มีขอบข่ายคือ framework หลังจากนั้นค่อย ๆ ทำไป ไม่มีวันสมบูรณ์ ก็ถือว่ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรียนศาสนาพุทธก็เหมือนกัน แต่ละคำนี้มีความหมายลึกซึ้งมาก สังกรรม สติ ต้องตีประเด็นให้แตกในเชิง operational ก็เลยมีหัวเรื่องว่า จะพูดเรื่อง นิยาม ทฤษฎีความขัดแย้ง สาเหตุของความขัดแย้ง การแก้ไขความขัดแย้งและตัวอย่างการแก้ไขความขัดแย้ง แล้วก็สรุป ถ้าฟังผมตลอดอย่างสนุก ๆ ก็จะไม่เครียด แล้วก็จะไม่เกิด conflict ในตัวเอง

ภาพที่เราเห็นชัดเจนความขัดแย้งทางการเมือง ประเทศไทย ถ้าไปชุมนุมกันที่ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย แสดงให้เห็นว่า มีความขัดแย้ง ไม่ลงรอยกัน คิดไม่ตรงกันเกิดขึ้น แล้วถ้าลงถนนก็มักจะมี ความรุนแรงต่าง ๆ ยิ่งแสดงถึงความขัดแย้งที่สูงขึ้น

ขณะนี้เรามีเรื่องอิสราเอลกับฮามาส ก็มีความขัดแย้ง จนกระทั่งเกิดความรุนแรงและกลายเป็น สงคราม ปราบฏาการณ์เหล่านี้ เกิดมาไม่ใช่ครั้งนี้ครั้งเดียว มีมาโดยตลอด

เรื่อง conflict เรื่องความขัดแย้ง มาเรื่อง นิยาม พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน อภิปรายตรง ๆ เลยก็คือขัดแย้ง ขัดและแย้ง ก็คือไม่ลงรอยกัน สั้น ๆ เพียงเท่านี้ คือเอาตรง ๆ ไม่ได้บอกว่าใน ภาวะอะไร

พอมาดูของเว็บสเตอร์ก็กล่าวถึงความขัดแย้งว่า มาจากภาษาลาตินก็คือ เรื่องของการต่อสู้ Confligere / (Fight)หรือสงครามไปเลย และความไม่ลงรอยคือ เห็นไม่ตรงกันคือ ตรงข้าม เผชิญหน้า มุ่งร้ายก็ว่ากันไป แต่ที่ผมคิดว่าเป็นเรื่องเป็นราวมาก ๆ ก็คือ ของอ็อกซ์ฟอร์ด ดิกชัน นารีของอเมริกัน เขียนบอกเลยว่าความขัดแย้งในบางเรื่องบางราว เป็นสถานการณ์ หรือภาวะที่ ประชาชน กลุ่มของประชาชนหรือประเทศ เข้ามายุ่งเกี่ยวกับ เรื่องความเห็นที่ไม่ตรงกัน หรือมีการ ทะเลาะเบาะแว้งกัน เริ่มขัดขึ้นว่าเป็นเรื่องของบุคคล กลุ่มบุคคล ก็คือ สังคม ประเทศหรือภาวะ รุนแรง เกิดการต่อสู้กันระหว่างสองประเทศ ซึ่งก็คือ สงคราม ถัดไปก็คือ สภาวะหรือสถานการณ์ ที่มีฝ่ายตรงกันข้าม ในเรื่องใดเดียว ความคิดความเห็น อุดมการณ์ เรื่องของ opinion ความรู้สึก ความปรารถนา ที่ขัดแย้งกัน แล้วก็ยากที่จะแก้ไข มันทำให้เราเห็นภาพชัดว่ามันเกิดขึ้นที่บุคคล จริง ๆ ทุกคนมีความขัดแย้งเสมอ ในแต่ละวัน อยากทำสิ่งนั้น ไม่อยากทำสิ่งนี้ ถ้าเอาหลักธรรมะก็ คือ ขั้วกับดี เรื่องนี้มันไม่ดี ไม่ดีนะ ก็คือ หิริโอตตัปปะ เอาหลักธรรมะมาพูดเป็นตัวอย่าง

จากนิยาม ก็มาดูเรื่องทฤษฎีความขัดแย้ง เนื่องจากคนที่เรียนทางด้านสังคมวิทยา รัฐศาสตร์จะมี ทฤษฎีหลากหลายมาก แต่ผมว่าที่เข้าใจ เรื่องทฤษฎีความขัดแย้ง ซึ่งเป็นกฎพื้นฐานของชีวิต แล้ว ก็เป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนที่สุด ที่เกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจ สังคม การเมือง คือ คาร์ล มาร์ก (เจ้าของแนวคิดลัทธิมาร์กซิสต์)

คาร์ล มาร์ก คือ เจ้าพ่อที่นำไปสู่ลัทธิคอมมิวนิสต์แสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจ สังคมที่มันเกิดขึ้นมี ความหิวโหย ยากไร้ ถูกเอารัดเอาเปรียบต่าง ๆ ต้องมีการแก้ไข ต้องมีการต่อสู้ ต้องมีการถึงขั้น ปฏิวัติของเรามีการต่อสู้คอมมิวนิสต์และรัฐบาลอยู่ช่วงเวลาหนึ่ง ความขัดแย้งเป็นเรื่องปกติที่ เกิดขึ้น แต่เราจะดูแลแก้ไขอย่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์ ในการที่จะนำมาพัฒนา แล้วก็ขณะ เดียวกัน จัดระเบียบของสังคม เสรีภาพและการเมือง ถ้าตามผมไปเรื่อย ๆ จะพูดทั้ง ระดับบุคคล ไปถึงระดับโลกเลย แล้วก็มันทฤษฎีทางด้านสังคมวิทยาอีกหลายคนเลย ที่พูดถึงเรื่องเหล่านี้ แต่ผมจะไม่ลงลึก เพราะว่ามันจะเป็น เรื่องสังคมวิทยาและทฤษฎีการเมืองไป

พอมมาถึงสาเหตุของความขัดแย้ง ในเชิงลึกมีความแตกต่างกันของสังคม มีคนรวยและคนจนแตกต่างกันมาก ยิ่งถ้าเราเป็นผู้ดูแลระดับสูงขึ้น ไม่มีอำนาจบาตรใหญ่ ถ้าคิดจะเห็นเลยว่า รวย และจน จะเป็นตัวเพาะบ่มเรื่องความขัดแย้ง จนกระทั่งมีช่วงหนึ่ง เขาจะใช้ คำภาษาอังกฤษว่า The one the group who have and have not มีและไม่มี ซึ่งไล่ตั้งแต่ทรัพยากรพื้นฐาน ที่อยู่อาศัยเครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคต่าง ๆ แล้วขณะเดียวกัน เรื่องอำนาจก็เช่นกัน อำนาจบาตรใหญ่ สิ่งการ ที่เราเห็นเกิดขึ้น เพราะว่าอำนาจบาตรใหญ่ มันแต่ยึดอำนาจ เปลี่ยนกติกาเพื่อคงสภาพตัวเอง ผมไม่ได้กล่าวถึงเฉพาะ ประเทศไทย ประเทศแอฟริกา ก็พบปัญหามากมายจริง ๆ ล่าสุดผมไปประชุมรัฐสภานานาชาติที่ประเทศแองโกลาเขาใช้วิธีการประณาม ประเทศที่มีการปฏิบัติ เขาบอกว่าประเทศนี้ยึดอำนาจแล้ว ไม่มี parliament ก็คล้าย ๆ เหมือนประณาม ประเทศไทยเราก็เกือบถูกประณาม เมื่อตอนมีการยึดอำนาจ ครั้งสุดท้ายก็เป็นระบบ pressure จากนานาชาติ อำนาจกับไม่มีอำนาจ แล้วเรื่อง ความเชื่อค่านิยม โดยเฉพาะเรื่องศาสนา เรื่องผิว เรื่องต่าง ๆ ในแอฟริกาก็มีปัญหาเกิดขึ้น มีตัวอย่างให้เห็นชัดเจน เรื่อง ความขาดแคลนทรัพยากรแย่งแย่งกัน เหล่านี้เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ในชุมชนหมู่บ้านทุกแห่งเลย มีการแย่งแย่ง ที่ดินทรัพยากรต่าง ๆ สำหรับหลักพุทธศาสนา ความขัดแย้งก็คือ ดี ชั่ว อุกุศลกรรม และ กุศลกรรม ที่ขัดแย้งตลอดเวลา จนกระทั่งเราต้องหล่อหลอมตัวเราเอง ให้ใช้ประโยชน์ของความขัดแย้งนั้น เพื่อนำมาสู่สันติสุข แล้วก็ก่อให้เกิดการพัฒนาของตัวเองก่อน ทุกอย่างอยู่ที่ตัวเรา แล้วก็ต่อสังคม

สำหรับมุมมองของความขัดแย้ง ถ้าเรามองในแง่บวกก็ได้ แง่บวกก็คือ นำความขัดแย้งนั้นมาคิด วิเคราะห์ แล้วก็ขณะเดียวกันหาทางออก ทางเลือก ที่ดีต่อตนเองต่อสังคม แล้วก็ปรับทัศนคติ พฤติกรรม ที่จะสามารถหาทางออกในเชิงสร้างสรรค์ เรื่องนี้ผมพยายาม ใช้คำสั้น ๆ ก็คือ เริ่มเกิดมีวุฒิภาวะในตัวเอง วุฒิภาวะของสังคม วุฒิภาวะของบ้านเมือง ตัวอย่างประเทศเยอรมัน เวลาไปคุยกับเขาทุกอย่าง เขาจะนึกถึงเรื่องสิทธิมนุษยชน การมีส่วนร่วม ความเห็นชอบ compromise เพราะเขาได้บทเรียนจากสงครามโลกครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 คือ ผมมีโอกาสทำงานนานาชาติ 6 ปี อยู่ที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี ช่วงท้าย ๆ ของการทำงานที่นั่น ได้มีลูกน้องเป็นคนเยอรมัน แล้วก็ไปประเทศเยอรมัน ค่อนข้างบ่อย เขาจะทุ่มเททำงานเพื่อให้ได้เงิน และให้เงินเพื่อดำเนินงานเรื่องสิทธิมนุษยชน แก้ไขความยากจน แล้วก็สนับสนุนเรื่องเหล่านี้อย่างมากมาย ความสมานฉันท์ เขาเริ่มนำเอามุมมองทางบวกมาใช้ แล้วก็ขณะเดียวกันในด้านแง่ลบก็จะเกิดความแตกแยก แบ่งขั้วจนกระทั่งต่อสู้กัน แล้วก็เกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สิน

ที่นี้ เรื่องระดับของความขัดแย้ง ก็จะเห็นชัดเจนเลยว่า ตั้งแต่เรื่องของความแตกต่างกันในตัวบุคคล ในตัวกลุ่มใกล้ตัว ในสังคม แม้กระทั่งถึงประเทศแตกแยก ขัดแย้งกัน แล้วก็แบ่งขั้ว ของเราตอนเลื้อย เลื้อย เลื้อยแดงแบ่งขั้วชัดเจน แล้วก็ขณะเดียวกัน มีความรุนแรง บนถนนหรือที่ไหนก็แล้วแต่ ต่อสู้กัน แล้วก็เกิดสงคราม จนกระทั่งก่อให้เกิดความเสียหายในชีวิต และทรัพย์สิน จึงจะรู้สึกว่ามันหายไปแล้ว ถึงได้หยุดยิง มีข้อตกลงร่วมกัน แล้วก็คืนสู่ความสงบแล้วปรองดองและคืนดี แต่มันหายไปแล้ว ซึ่งเป็นเรื่องที่แปลกมาก ความขัดแย้งมัน มันก่อให้เกิดความรุนแรง และเสียหายมากมาย เราคงต้องเรียนรู้ว่าเราจะแก้ไข

แนวทางในการแก้ไขความขัดแย้ง ขณะนี้ก็นั่นกันทุกวิธี ตั้งแต่ยึดสันติวิธี ที่โด่งดังมาก ๆ ก็คือ ตัวอย่างของอินเดีย ท่านมหาตมะ คานธี ท่านใช้สันติวิธี คือ ความอดทน อดทน จนกระทั่งคานธีเป็นที่เคารพนับถือมากแล้วตอนหลังก็มีการตั้งคำถามว่า คนตายแล้วเราจะมอบรางวัลโนเบลให้ได้ไหม มันสายไปแล้ว ไม่ใช่ความรุนแรง ทุกรูปแบบ แล้วก็แก้ที่ปัญหา ไม่เป็นการแก้ที่บุคคล เพราะแก้ที่บุคคลมันจะเกิดอารมณ์ อารมณ์ใส่กันจะยิ่งไปกันใหญ่เลย แล้วหลักพุทธศาสนาก็ต้องจัดการความขัดแย้งภายใน อย่างที่ผม ได้เกริ่นว่าทำอย่างไรจึงจะให้จิตเราสงบ เรื่องนี้สมเด็จพระเจ้าคุณประยูร ปยุตโต ท่านพูดเรื่องนี้ เรื่อง Peace ในตัวเราเอง Peace ของสังคม ก็เพื่อที่จะไม่เกิดความขัดแย้ง โดยใช้การพัฒนาสติและปัญญาควบคุมจิตและพฤติกรรม เรื่องนี้มันคือเรื่องศาสนา แก่ความขัดแย้งเพื่อให้เกิดความสงบสุขของจิต ทุกอย่างอยู่ที่ตัวเรา แล้วก็ขณะเดียวกันความขัดแย้งที่เกิดจากอภุศลกรรมภายใน มันทำให้ประเดี๋ยวนี้ ผมค่อนข้าง จะเอาจริงเอาจังก็คือ การยึดติดในตำแหน่งยศถาบรรดาศักดิ์ มันทำให้ทุกอย่างรวนไปหมดเลย แล้วพอมีอำนาจ ยศถาบรรดาศักดิ์ สามารถทำด้านบวกได้มากเลย แต่ขณะเดียวกันพอเกิดด้านลบ อัดตาดำตันทุกอย่างอัดตาไปหมดเลย ด้วยเหตุนี้พวกเรามีปวงนิยบุคคลหลาย ๆ ท่านที่เรียบง่าย เมื่อสักครู่ประวัติของอาจารย์เปรม ที่ได้ไขว่ในสไลด์ช่วงแรก VDO อาจารย์เป็นคนเรียบง่ายอย่างมาก ซึ่งเราก็มีปวงนิยบุคคลเช่นนี้หลายท่าน ตัวอย่างที่เห็นชัดคือ อาจารย์สุด แสงวิเชียร (ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์สุด แสงวิเชียร) พวกเราคงเข้ามาทำงานไม่นาน หลายคนอาจจะทัน เวลาอาจารย์เดินตรงระเบียง (corridor) อาจารย์จะเดินตัวลีบ ๆ อาจารย์นอนน้อมถ่อมตน เรียบง่าย ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดี แล้วไปไหนก็สบาย ๆ ซึ่งจะต่างกับคนที่มียศถาบรรดาศักดิ์ แล้วก็ทุกอย่าง มี protocol เราต้องมีศักดิ์มีศรี เวลาไปไหนต้องมีคนถือกระเป๋าให้ 1 ถึง 2 คนในที่สุดก็จะไปก่อให้เกิดปัญหา สำหรับความขัดแย้งภายนอก ก็อย่างที่ผมได้กล่าวมาแล้ว มันเกิดจากปัจจัยภายนอก ซึ่งกระตุ้นปัจจัยภายในเรา แล้วก็ในที่สุด ทางออกก็คือ ต้องสร้างโดยผู้นำ ประเด็นนี้ผมจะขยายความต่อไปว่าผู้นำจะแก้ปัญหาได้อย่างไร แล้วก็เรื่องสังคมที่มีสติ มีภูมิภาวะ

ที่นี้ขอเข้าประเด็นเรื่องความขัดแย้งทางการเมือง ผมเขียนขึ้นมาเอง ก็คือว่า มันเกิดจากความแตกต่างด้านความคิด ความเชื่อ ศาสนา และความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมเป็นฐานไว้ก่อน แล้วในที่สุดเมื่อประเดี๋ยว ปัญหา มันสูงงอมขึ้น หรือมีกระบวนการที่เกิดขึ้น ก็จะก่อให้เกิดการแบ่งขั้ว อาจจะสองขั้วหรือหลายขั้วก็ได้ เช่น ของประเทศไทยเราก็มีเหลืองและแดง เป็นตัวอย่างละกัน หรือถ้าอยากจะแบ่งขั้วเป็นอนุรักษ์นิยมกับเสรีนิยม และกลางๆ และขณะเดียวกัน ตอนนี้มีระบบการสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่ง social media อย่างที่ผมกล่าว มีทั้งข่าวจริงข่าวเท็จ ข่าวหลอก ข่าวลวง ข่าวทำร้าย ซึ่งกันและกันเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งคนที่รับสารลงไปหมด ไม่รู้จะตัดสินยังไง อย่างที่ผมว่า ต้องมีสติ เรียนรู้ และมีภูมิภาวะ แล้วต่อมาเกิดความรุนแรง จนเกิดการต่อสู้ สงคราม ทำลายชีวิตและทรัพย์สิน ชัดเจน ตอกล้ำที่ได้นำเสนอมาตลอด จนกระทั่งถึงจุด ๆ หนึ่ง ก็ต้องมีการเจรจาข้อตกลง ผู้นำระดับสูงช่วยริเริ่มเกือหนุน เรื่องผู้นำระดับสูงนี้สำคัญ การแก้ไข ที่เราพยายามจะแก้โดยกฎหมายก็จำเป็น แต่หลายอย่าง ต้องตัดสินใจโดยผู้นำระดับสูง แล้วก็อาจจะไม่ต้องแก้กฎหมายด้วยซ้ำไป ผมจะยกตัวอย่างให้เห็นภายหลัง แล้วในที่สุด ก็มีการสร้างความสมานฉันท์ทางการเมือง เรื่องนี้ในระดับสากลก็คือ การแก้ conflict ก็คือ ต้องมีการเจรจา เจรจาแล้วก็ยุติ ขณะเดียวกันก็หาสาเหตุของความขัดแย้งแล้วก็หาทางแก้ไข เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคต

แล้วสำหรับ UN ก็คิดเรื่องการพัฒนาต่อไป เอาเชิงบวกมาใช้ ในที่สุดก็เกิดความสมานฉันท์ทางการเมือง แล้วดำเนินการตามข้อตกลง เกิดสันติสุข ประชาธิปไตย และการพัฒนาต่อไป เป้าหมายสุดท้ายก็คือ การพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งผมจะมีสโลว์ เหมือนกัน SDGs17 ข้อ (Sustainable Development Goals) ซึ่งเป็นเป้าหมายร่วมกันในระดับโลกเลย

เรื่องถัดไปคือ การตัดสินใจทางการเมือง ถ้าผมไม่มีโอกาสเข้าไปเป็นวุฒิสมาชิก ก็ไม่เข้าใจกระบวนการเหล่านี้ ตอนเข้าไปก็ถูกจับให้ไปประชุม ระดับชาติ นานาชาติ ว่าบทบาทของสมาชิกวุฒิสภา รัฐสภาจะทำอย่างไรบ้าง อย่างไม่รู้ตัวมาก่อน เลยต้องไปเรียนรู้ แล้วตอนหลังก็ถูกจับให้เป็นผู้แทนรัฐสภา ไปประชุมสมาพันธ์รัฐสภานานาชาติ จากหมอบเด็กด้านโภชนาการไปเป็น ผู้แทนประชุมเรื่องการเมือง ผมก็พอ ๆ กับอาจารย์เปรม แต่ผมไม่ถึงกับท่าน ต้องไปเรียนรู้เพิ่มเติมอีก แล้วก็พยายาม ในที่สุดสิ่งที่ได้มา ก็พอสรุปออกมาก็คือ เรื่องประชาธิปไตยเป็นเรื่องสำคัญ ที่ประธานาธิบดีลินคอล์น (อับราฮัม ลินคอล์น ประธานาธิบดีคนที่ 16 ของสหรัฐอเมริกา) พูดไว้ว่า “เป็นเรื่องของ ประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชน” เป้าหมายก็คือ สันติสุข ความสุข การพัฒนา แต่กระบวนการมันซับซ้อนมาก มีข้อขัดแย้ง conflict ตลอดทางเลย แต่อย่างไรก็ต้องจำเป็น ข้อที่สอง ระบบและกระบวนการประชาธิปไตย ซึ่งหนีไม่พ้น ถ้าเห็นเป็นรูปธรรมก็คือ ประชาชนมีส่วนร่วมและเป็นการกำลังสำคัญในการคัดเลือก แล้วในขณะเดียวกัน มีระบบที่จะเจรจาพูดคุยกันในเรื่องต่าง ๆ ก็กระทำกันไป เสนอกฎหมายก็กระทำไป แล้วในที่สุดก็มีเวทีให้พูดคุยกันก็คือ รัฐสภาและสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งถูกเลือกตั้งขึ้นมา หรือสรรหาขึ้นมา ก็แล้วแต่ เพื่อไปลู่ข้อที่ 1 ของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน หน้าที่ของรัฐสภา รัฐสภานี้ขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศ ว่าจะมีสภาเดียวหรือสองสภา ยกตัวอย่างที่เป็นต้นแบบชัด ๆ ก็คือ ประเทศอังกฤษก็มีสองสภา แล้วก็มีพระมหากษัตริย์ด้วย แล้วก็ขณะเดียวกันตัวอย่างทางประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ เขาก็เป็นประธานาธิบดี แต่ก็ยังมีสภาสูงกับสภาล่าง ซึ่งในที่สุดประเทศที่มีวุฒิสภาก็จะมีข้อตกลงทางด้านการเมืองกัน ก็คือ ต้องมีกติกาหลักก็คือรัฐธรรมนูญ หน้าที่ของรัฐสภาก็คือ ด้านนิติบัญญัติ ออกกฎหมายต่าง ๆ บทบาท เรื่องนี้มากกว่าที่ผมคิดเลย ถ้าออก กฎหมายดี ๆ เป็นแนวปฏิบัติ แล้วสังคมมีวุฒิสภา ความขัดแย้งจะมันน้อย แต่ก็ยังมีอยู่เสมอไม่หมด แล้วก็ออก พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ระเบียบข้อบังคับ แนวปฏิบัติทั้งหมดมันเป็น Rule of Law

ที่สำคัญอันหนึ่ง ก็คือเรื่อง พระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับเรื่องงบประมาณ ว่าจะใช้งบประมาณ ไปเพื่ออะไร ถ้าใช้งบประมาณไป เพื่ออุดหนุนบางคนบางกลุ่ม จะไม่รอด ต้องไปสู่เป้าหมาย เพื่อพัฒนาประชาชน ชุมชน องค์กรสังคม เพราะฉะนั้นตรงจุดนี้ ต้องทำให้ในองค์กรรัฐสภามีวุฒิสภา (mature) สำหรับผม ก็พยายามไปอยู่ในคณะกรรมการว่าด้วยเรื่อง การวิจัย ไปกระทุ้งบอกว่า ต้องลงทุนวิจัยให้มากขึ้น ใช้ Knowledge based และ Technology based ในการพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหาคือพื้นฐานจริง ๆ ก็จะช่วยลดความขัดแย้งกัน แทนที่จะแลกแจกแถมแล้ว ไม่มีทางที่จะแก้ปัญหได้ในระยะยาว ประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลี ลงทุนวิจัยเกิน 2% จีดีพีต่อปี ประเทศสิงคโปร์ลงทุน 1% ของจีดีพี ต่อเนื่อง ประเทศไทย 0.1% จีดีพี ประเทศไทยไม่ลงทุนเรื่อง Knowledge based และ Technology based ที่ได้มาถึงปัจจุบันนี้ต้องชมพวกเรา professional ในการทำงาน ขณะเดียวกันเรื่องเหล่านี้มันไม่ค่อยสมดุลใน

เรื่องของทิศทาง ที่มีกฎหมายเป็นแนวทาง แนวปฏิบัติ ประเทศไทยทุกคนต้องช่วยตัวเอง อย่างพวกเรา professional ก็อยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี แต่ถ้าเผื่อพวกที่ไม่มีทางเลือกอื่น ก็เลยกลายเป็นธุรกิจสีเทา สีดำ พอ निकออกใช้ใหม่ ผมพูดเพียงเท่านี้ไม่ได้บอกว่าวิชาชีพอะไร มันมีทั้งหมด ในระบบราชการ Good Governance ที่องค์กร CPI (ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) เสนอ ความเชื่อถือในเรื่องนี้คือ เรื่องธุรกิจสีเทาสีดำ การปฏิบัติตามกฎหมาย ประเทศไทยได้ 20 คะแนนจาก 100 คะแนน ทั้งที่เรา ก็บอกว่ามีตัวบทกฎหมายต่าง ๆ เพราะฉะนั้นเรื่องเหล่านี้ ต้องมาพูดกันที่สภา แล้วก็เรื่องผู้บริหารระดับสูงที่เกิด conflict เพราะมีองไว้แล้ว ขณะเดียวกัน ก็ติดตามเสนอแนะเร่งรัด การทำงานของภาครัฐและกระตุ้น ให้เกิดการบูรณาการกันเป็นสหสาขา multistakeholders แล้วก็ สมาชิกเป็นผู้แทนประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ตอนนั้นก็พยายาม กระตุ้นให้ทำลักษณะ EBP (EvidenceBased Policy) Knowledge based Policy แล้วเป็นที่ อภิปรายหรือแนวทางการพัฒนา แก้ไขปัญหาทุกด้าน เรื่องนี้สำคัญมาก แทนที่จะลงถนน หรือกระตุ้น ประชาชน ให้ลงถนนไปต่อสู้กันให้ใช้เวทีนี้ จะรุนแรง แคไหน ก็ใช้เวทีนี้ แล้วก็หาข้อยุติ วิธีนี้แหละ เป็น สิ่งที่เป็นหัวใจ ที่จะแก้ไขความขัดแย้ง ในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมิติทางด้านการเมือง เป็นข้อสรุปจากบทเรียนที่ผมได้เรียนรู้ แล้วขณะเดียวกัน ก็สร้างโอกาสในการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวอย่างของประเทศไทย เรามีความขัดแย้งตลอดเวลาตั้งแต่ เปลี่ยนแปลงการปกครอง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 ถ้าไม่ขัดแย้งจะไม่มีการยึดอำนาจ 10 กว่าครั้งแล้ว แล้วก็ล้มรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญก็ออกมา เป่ ๆ มีที่ดีก็มียู2-3 ฉบับ คนหนึ่งที่ผมคิดว่า เป็นรัฐบุรุษได้อย่างเต็มภาคภูมิใจก็คือ ท่านนายกเปรม (พลเอกเปรม ติณสูลานนท์) ถึงแม้จะได้มาเป็นอย่างไรก็แล้วแต่ แต่ในการทำงาน 8 ปี งานหลักชิ้น หนึ่งก็คือเรื่องการแก้ไข การพัฒนา ชนบทยากจน ที่ลดความยากจนได้ ลดภาวะทุพโภชนาการได้ แต่ แนนอนหลาย ๆ อย่างเกิดมา เพราะท่านมีแนวคิดเชิงบวก แนวคิดในการพัฒนา แล้วท่านก็ไม่ได้สั่ง การโดยที่ไม่ใช้แนวคิดเหล่านั้น ที่สำคัญที่ท่านแก้ความขัดแย้งคือเรื่อง การแก้ไขนโยบายต่อสู้ คอมมิวนิสต์ โดยใช้การเมืองนำการทหาร ใช้หลักการก็คือประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นนโยบาย ของรัฐบาล ไม่ได้ออกเป็นพระราชบัญญัติหรือแก้ไข ถ้าเป็นพระราชบัญญัติก็มีแต่จับขึ้นศาล ลงโทษ ติดคุก เรื่องนี้เป็นการประกาศ ตัดสินใจโดยผู้นำทางการเมืองเลย ที่บอกว่าแก้ไขได้ ก็คือ เชื่อเชียวบอก ว่าให้วางอาวุธ ตอนหลังผมก็คุยกับนายทหารที่เป็น ทหารคนสนิทของพลเอกเปรม เขาบอกจริง ๆ ก็ คือให้เอาอาวุธมา ก็จะให้เงิน แบบนั้นไม่ว่ากันนะ มีแก๊งติดแล้วบอกว่า กลุ่มคนยากจนที่ยึด อุดมการณ์คอมมิวนิสต์ต่อสู้ ถ้าจนก็ให้ที่ให้ทางทำกิน ก็กลายเป็นกลุ่มสหกรณ์ ทำงานในเชิงพื้นที่ ซึ่ง ก็ดี แล้วกลุ่มคนที่เปรมพวกนักวิชาการ ที่ไปต่อสู้และเข้าป่า กลับออกมา ก็มีการอภิโษ มาเรียน หนังสือ ต่อในเมืองไทย หรือเมืองนอก เรื่องนี้เป็นการตัดสินใจ ที่เป็นการแก้ไขความขัดแย้งทางการเมืองที่สำคัญไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยเพียงการใช้กฎหมาย เป็นอำนาจที่ผู้นำระดับสูงต้องแก้

ตัวอย่างอีกเรื่องหนึ่ง เป็นพระบรมมหาราชวังของล้นเกล้ารัชกาลที่ 9 ท่านเห็นความขัดแย้ง จนกระทั่ง ต่อสู้สูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ผมไม่ทราบว่ายู่ในห้วงนี้ทันหรือไม่ ปี พ.ศ. 2535 รัฐบาลพลเอกสุจินดา ครา ประยูร แล้วพลตรีจำลอง ศรีเมือง เห็นว่า มันไม่ถูกต้อง เดินขบวน ต่อสู้กัน 3-4 วัน แล้วในที่สุด รัชกาล ที่ 9 ท่านมีพระราชดำรัสให้เข้าเผ้าฯ แล้วท่านก็มีพระราชดำรัสมีใจความว่า “เพียงแต่ว่าต้องเอาชนะ

แล้วก็ใครจะชนะ ไม่มีทาง อันตรายทั้งนั้น มีแต่แพ้คือ ต่างคนต่างแพ้ ผู้ที่เผชิญหน้าก็แพ้แล้ว ที่สุดท้ายคือประเทศชาติ จะมีประโยชน์อะไร ที่จะมองตัวว่าชนะ เวลาอยู่บนกองซากปรักหักพัง” นั่นก็คือสูญเสียชีวิต และทรัพย์สิน อย่างที่ผมได้นำเสนอมาตลอด ต้องเป็นการตัดสินใจทางการเมือง โดยผู้นำระดับสูงต้องแก้ไข โดยบุคคลนั้นต้องมีบารมี แล้วก็มีความพอที่จะดำเนินการได้

มาถึงเรื่องสงครามโลก ก็มีสงครามโลกครั้งที่ 1 ประเทศเยอรมันเป็นผู้ก่อสงคราม เหตุผลก็คือเรื่องที่ดิน ตามตะเข็บชายแดน เศรษฐกิจสังคม แล้วจนกระทั่ง มันมีจุดแตกหักเกิดขึ้น ต่อสู้กันแล้วก็ตายกันจำนวนมาก ผมขอไม่ลงในรายละเอียด จนกระทั่งการแก้ไขคือ มีการตั้งสันนิบาตชาติขึ้นมา ประธานาธิบดี วูดโรว์ วิลสัน (ประธานาธิบดีสหรัฐ คนที่ 28) เป็นผู้นำในการที่จะให้มีการจัดตั้ง และต่อมาช่วงนั้น รัฐบาลเยอรมันหรือประเทศเยอรมัน ก็รู้สึกว่าการประเทศตนเอง เป็นฝ่ายแพ้และถูกกดขี่ แล้วเศรษฐกิจตกต่ำด้วย นายอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ได้รับเลือกตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี ปลุกระดม สร้างความอึกเหิม ก่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ขึ้นมาอีก สงครามโลกครั้งที่สอง ก็เกิดขึ้น 5-6 ปี จนกระทั่ง เสร็จสิ้นปี ค.ศ.1945 อาจารย์เปรมก็เกี่ยวข้องเป็นเสรีไทย หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการตั้งองค์การสหประชาชาติ เพื่อที่จะแก้ conflict ในแง่ภาพรวม ก็คือ ผู้แพ้ก็ถูกพัฒนา ผู้แพ้นั้นก็มี 3-4 ประเทศ ประเทศเยอรมัน ญี่ปุ่น อิตาลี ตอนนั้นประเทศเหล่านั้นได้รับการพัฒนา ถ้ายังไปกดขี่ว่าเป็นผู้แพ้ อีกไม่นานสงครามก็อาจจะปะทุขึ้นมาอีก นี่เป็นแนวคิดในเชิงว่า conflict อย่าไปกดขี่ จนกระทั่ง अबจน ต้องมาใช้ กระบวนการในเชิงพัฒนา ก็มีการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ

การแก้ไข conflict โดยผู้นำระดับนานาชาติ ภาพด้านขวาก่อน นายเนลสัน แมนเดลา สถานภาพช่วงนั้นก็ถือว่า ประเทศแอฟริกาใต้มีการแบ่งแยกผิวขาวผิวดำ ถูกกีดกันของชนผิวดำ จะเข้าโรงเรียนก็ไม่ได้ เลือกตั้งก็ไม่ได้ บริการพื้นฐานต้องแยกผิวขาวและดำ ประเทศสหรัฐอเมริกาก็เป็นเช่นนี้ ในช่วงก่อนหน้านั้น นายเนลสัน แมนเดลา สามารถตั้งพรรคการเมือง ANC ต่อสู้ถูกจับติดคุกตลอดชีวิต แต่ในที่สุดก็ติดคุก 27 ปี อดทนมาก เป็นบุคคลที่ได้รับรางวัลโนเบลในเวลาต่อมา เป็นตัวอย่าง ที่ผมประทับใจมากแล้วก็ชื่นชม โดยใช้กระบวนการสันติภาพ และอาศัยกลไกทางศาสนาด้วย ท่านสาธุคุณ เดสมอนด์ ตูตู (ท่านได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพด้วย) ก็มาช่วยให้สารภาพผิด แล้วก็ร้องไห้ ร้องให้กัน แล้วให้อภัยในที่สุดก็คือ การให้อภัย แล้วก็มาสู่กระบวนการพัฒนา ถ้าเป็นคนอื่นจะอดทนได้ หรือ ติดคุกเป็นเวลานานถึง 27 ปี หลายคนจะต้องมีความแค้น แต่ท่านไม่มี แล้วภายหลังก็ได้เป็นผู้นำ

ส่วนอีกคนหนึ่ง ที่ผมกล่าวไว้ตอนต้นก็คือ ท่านประธานาธิบดีอาน มาซูเอล ซานโดส ผมพบท่าน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ค.ศ.2013 ก่อนที่จะเป็นประธานาธิบดี และ 4 ปีที่แล้วก็มีโอกาสได้พบท่านอีกตอนไปประชุมที่เมืองเบลลาไรโอ ที่ประเทศอิตาลีด้วยกัน แล้วก็รวมกลุ่มในการอภิปราย สร้างความสมานฉันท์ทางการเมือง ประมาณ 12-13 คน ตอนนั้น ผมเริ่มเป็นภูมิสมัชชิก ก็ถามตรงตรงว่า ท่านตัดสินใจอย่างไรถึงได้ก่อให้เกิดสันติภาพ แล้วตอนที่ท่านทำ ยังไม่คิดอย่างอื่น แต่พอปี ค.ศ.2016 ท่านได้รางวัลโนเบล ทำให้เกิดการยุติความขัดแย้งและสงครามที่ประเทศโคลอมเบีย ซึ่งมีคนตาย หลายแสนคน ท่านเล่าให้ฟังว่า มีพื้นฐานเกิดในตระกูลผู้ลี้ภัย พืชมพ่หนังลือพืชมพ่ คล้าย ๆ มติชน ไทยรัฐ ก็เป็นลูกคนหนึ่ง ของตระกูล ท่านเรียนด้านนิเทศศาสตร์ แล้วภายหลัง ก็มาทำธุรกิจพวกเหล่านี้ แล้วก็ค้าขายอย่างอื่นด้วย แล้วในที่สุดก็มาเล่น

การเมือง ในการเล่นการเมืองก็ดูเลความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แล้วต่อมาก็เป็น รองประธานาธิบดี และเป็นประธานาธิบดีระหว่างที่เป็นประธานาธิบดี ก็ยังสู้กับฝ่ายตรงข้าม มีการปราบปรามตลอดเวลาเลย อยู่มาครั้งหนึ่ง มีสงครามในเมืองหนึ่ง มีการสู้รบระหว่างทหารฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายกบฏ ท่านก็ไปเยี่ยมบ้านหลังหนึ่ง เมื่อเข้าไปทักได้ไปเจอผู้หญิงคนหนึ่งอายุ 40 ปีกว่า ท่านก็ได้ถามว่ามีความคิดเห็นต่อสงครามที่เกิดขึ้นอย่างไร ผู้หญิงคนนั้นก็บอกเลิกเถอะ หาทางเลิกให้ได้ และเมื่อถามว่าทำไม ผู้หญิงคนนั้นชี้ไปให้ดูรูปของลูกชาย พวกคาทอลิกมักจะมีรูปของครอบครัว รูปลูกชายเขาก็ตั้งไว้ที่ข้างๆ มุมหนึ่ง แล้วบอกว่าลูกชายก็ถูกฆ่าตายด้วยกลุ่มกบฏ ท่านก็ถามต่อว่าแล้วไม่แค้นหรือ จะให้ทำให้อยุดเลยหรือ เธอบอกหยุดเถอะ และเธอได้เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเธอคือ ก่อนหน้านี้มีเด็กหนุ่มคนหนึ่ง คลานเข้ามาในบ้าน จากการที่ถูกทหารไล่ล่า เพราะเป็นฝ่ายกบฏ แล้วหนุ่มคนนั้นมาเห็นรูปภาพลูกชายของเธอ เขาสารภาพว่าเขาเป็นคนฆ่า ผู้หญิงก็บอกว่า เด็กหนุ่มคนนั้นอายุเท่ากับลูกเขา เขาเลยปกป้อง เพราะปล่อยออกไปก็ถูกฆ่าตาย เขาก็เลยบอกว่า หยุดเถอะ ๆ ประธานาธิบดีอาน มานูเอล ซานโตส ก็คงมีอุดมการณ์อยู่แล้วและอยากจะเลิก เมื่อมาถึงจุดนั้นก็บอกว่าจุด turning point ต้องเปลี่ยน ในที่สุดก็คงทำคล้าย ๆ เหมือนพลเอกเปรม ประกาศ ให้ฝ่ายกบฏวางอาวุธ ในที่สุดก็ต้องซื่ออยู่บ้าง แล้วในขณะเดียวกันก็ ให้มีโอกาสนในการทำมาหากิน และโอกาส ในการที่จะตั้งพรรคการเมืองมาแข่งกันโดยตรงโดยประชาชน แล้วพอเวลาผ่านไปอีก 2-3 ปี เขาก็ได้รับรางวัลโนเบล แล้วขณะนั้นก็ดีขึ้น แต่ก็ยังไม่ perfect นี่ก็เป็นตัวอย่างของการแก้ไข ความขัดแย้งทางการเมือง ระดับชาติและนานาชาติ พุดมาถึงตรงนี้ ผมก็นึกไม่ออกเลยว่าอิสราเอลกับ ฮามาส จะจบลงอย่างไร

เมื่อคุณโลกตั้งแตระดับโลก ในระดับโลก UN สร้างขึ้นหลัง จากสงครามโลกครั้งที่ 2 โดย 51 ประเทศ ก่อน ในปี ค.ศ.1945 ผมขึ้นชมในความคิด โครงสร้างของ UN ถึงแม้มันจะดูเหมือนเทอะทะ ที่ผมเข้าใจโครงสร้างนี้ดีมาก ๆ ตอนที่ผมไปทำงานอยู่ที่กรุงโรม 6 ปี เป็นผู้อำนวยการฝ่ายอาหาร และโภชนาการ ดูแลมาตรฐานอาหารโลก ดูแลเรื่อง food safety ดูแลเรื่อง Nutrition แต่ขณะเดียวกันก็ศึกษาองค์กร เขาตั้งขึ้นโดยเขามี Mandate หลัก ๆ ก็คือ Peace and Security ก็เพื่อจะได้ป้องกันสงคราม ถึงได้มี Security Council คุยกันเรื่องนี้โดยเฉพาะ พุดง่าย ๆ ว่ามาเจรจากันในห้องนี้ แต่ได้ผลหรือไม่ได้ผล ก็อย่างที่เราเห็น ๆ กัน เพราะยังมีสิทธิ์ได้อยู่ 5 ประเทศ แล้วภายหลังมาเน้นเรื่อง Security ตั้งแต่เรื่องของ Food Security / Health Security / Finance Security / Energy Security ในที่สุดก็ลงไปถึง Human Security แล้วก็มีการไปผ่าน Specialized Agency จะเป็น FAO / WHO แล้วผ่านกองทุน Unicef แล้วระบบการเงินการคลังก็ The World Bank / IMF เริ่มเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ก็อาจดีกว่าองค์กรสันนิบาตชาติ

เรื่องที่สอง ก็คือสิทธิมนุษยชน Human Right สิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นมา ที่ฟังจะมีเรื่องต่างๆ เพื่อนำไปสู่เรื่อง Security อย่างที่ว่า รัฐต้องทำหน้าที่ 1 Respect 2 Protect 3 Fulfil สิทธิในการเข้าถึงบริการพื้นฐาน Universal Healthcare Coverage แล้วถ้าเกิดเรื่องเกิดราว ก็มีสิทธิบางอย่างที่จะได้รับความช่วยเหลือ Humanitarian พวกเราถึงได้เห็นข่าวว่า เวลาเกิดอะไรต่าง ๆ มันก็มีคำที่ผมพูดเหล่านี้บ่อยมาก

เรื่องที่ 3 ที่กำลังพูดกันก็คือเรื่อง development สังเกตเห็นหรือไม่ประเทศเยอรมันกับประเทศญี่ปุ่น
พื้น Marshall plan ไม่ได้บีบจนกระทั่งเยอรมันแค่น้ออีก มีการพัฒนา จากแต่ละองค์กรต่างคนต่างทำ
vertical program

แล้วก็มาสู่เรื่องของ Millennium Development Goals ตั้งแต่ปี ค.ศ.2000 - 2015 ก่อนหน้านั้นก็มี
Health for All by the year 2000 Education for All by the year 2000 เป็นเรื่องของ vertical ไม่ได้
ได้พัฒนาแบบองค์รวม ก็เริ่มนำมารวมกัน แต่ก็เน้นเป้าหมาย จัดความยากจนและหิวโหย แล้วก็ขณะ
เดียวกันให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพศ แล้วก็สิทธิสตรี ลดอัตราการตายของเด็กทารกและของแม่ ลด
HIV เอดส์ ดูเล็ลงแวดล้อม แล้วก็มีการ partnership ประเทศตะวันตกเขาก็มองว่า เรื่องเหล่านี้ทำเฉพาะ
ประเทศที่ยากจน คิดแบบนั้นก็เกิด conflict ไม่อยากจะมีส่วนร่วม ก็เลยเกิดมาเป็นความเห็นของ UN
General Assembly

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน คือตอนนี้ผมพูดระดับโลก พวกเราอย่าคิดว่าไกลตัว ให้เข้าใจไว้ ทั้งหมดมี
17 ข้อ ตั้งแต่เรื่องของความหิวโหย ขาดอาหาร ทุพโภชนาการ แล้วก็เรื่องของสุขภาพที่ดี ความเป็นอยู่
ที่ดีข้อ 3 และข้อ 4 เข้าถึง Quality Education แล้วก็ ข้อ 5 ความเสมอภาคทางด้านเพศ แล้วขณะ
เดียวกัน ข้อ 6 เรื่องน้ำ แล้วก็ sanitation แล้วไปเรื่อย ๆ ข้อ 7 ก็คือ เรื่องของพลังงานที่สะอาด ข้อ 8 มี
งานทำ เศรษฐกิจเติบโต ข้อ 10 ก็คือลดความเหลื่อมล้ำทางด้านสังคม ข้อ 11 ทำให้เมืองและชนบท
อยู่อย่างยั่งยืน ข้อ 12 บริโภคสมเหตุสมผลกับการผลิต อย่ากินทิ้งกินขว้าง อย่าง Food loss /Food
waste 30% นะครับ เพราะฉะนั้น การกินก็ต้องอย่างทิ้งอย่าขว้าง แล้วก็ ข้อ 13 ที่เป็นเรื่องใหญ่ก็คือ
Climate action ตอนนี้อนุภูมิภาคแปซิฟิกอย่างมโหฬาร ส่วนใหญ่ก็เกิดจาก energy sector ซึ่งใช้
พวก fossil fuel ในการประชุมนานาชาติ ก็ได้แนะนำให้ลดพลังงานเหล่านี้ ต้องใช้ clean energy แต่
ขณะเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์เป็นระบบประชาธิปไตย ต้องมีระบบเรียกว่าคาร์บอนเครดิต
ดูแลป่า ผู้ดูแลป่าได้สิทธิได้อำนาจได้เงินได้ทอง ป่าชุมชนต้องดูแล ป่าต้องเพิ่มขึ้น ป่าชายเลนก็ต้อง
เพิ่มขึ้น เพื่อดูดซับคาร์บอน นอกจากจะลดลงก็ต้องดูดซับ ต่อมาก็มาดูแลชีวิตในทะเล แล้วขณะนี้ ชีวิต
ในทะเลมันเริ่มจะแย diversity ลดลง ชีวิตในทะเลแทนที่ด้วยพลาสติก จนกระทั่งเกิดไมโครพลาสติก
แล้วก็ดูแลข้อ 15 ชีวิตบนดินรวมทั้ง biodiversity แล้วก็ดูแลป่า อะไรต่างๆๆไป แล้ว ข้อ 16 Peace
Justice and Strong Institution แล้ว ข้อ 17 Partnership ที่ผมนำเรื่องนี้ทั้งหมดมา ก็คือว่าแนวคิด
เหล่านี้ ในที่สุดก็หวังว่า จะช่วยแก้ conflict ระดับโลก

เป้าหมายนี้ตกลงกันเมื่อวันที่ 25 กันยายน ค.ศ.2015 ประเทศไทยก็ลงมติด้วย แล้วประเทศไทยตอน
นี้ก็ดีขึ้น รัฐบาลมีความมุ่งมั่น ที่จะร่วมมือกับนานาชาติ ในการพัฒนาเพื่อให้ไปสู่ความยั่งยืน และสัน
เกลา์รัชกาลที่ 9 ก็มีทฤษฎี เรื่องของ เศรษฐกิจพอเพียง Sufficiency Economy Philosophy

เรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงระดับโลกก็คือเรื่อง Peace Justice and Strong Institution หลายแนวคิดก็
คือว่าถ้ายังมี conflict ลุกันเกิดสงครามกัน ไม่มีวันที่จะพัฒนา ต้องมี peace แล้วก็สันติที่ทุกคน
มีส่วนร่วม นั่นก็คือประชาธิปไตยนั่นเอง แล้วทุกคนต้องเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม นั่นคือ Rule of
Law แล้วขณะเดียวกัน ก็สร้างระบบตรวจสอบที่เชื่อถือได้ มีสถาบันที่เชื่อมั่น และดำเนินการเรื่องนี้ได้

ในที่สุดก็คือ ต้องมี Good Governance ระยะหลังผมก็เลยเป็นวิทยากร เรื่อง Good Governance อีกเหตุผลที่ผมทำเพราะว่าผมมีประสบการณ์ตรง ผมเคยเป็นประธานประเมินสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ตั้งแต่ สสส.อายุ 7 ปีถึงตอนนี้ 22 ปี ตอนนั้นมีข่าวลือ เรื่องไม่ Good Governance ผลประโยชน์ซับซ้อน ให้เงินพรรคพวก ผมขณะนั้นเป็นประธานประเมิน ก็ร่วมกับอาจารย์ปรัชญา จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดการประเมิน Good Governance ให้ สสส.ทำ รายงานทุกปี ประธานประเมินมีสิทธิ์ที่จะสั่งได้ แล้วเขาก็ทำรายงาน ตอนนั้นผมก็เริ่มประเมิน สสส. 10 ปี คุณหมอดำรง บุญยรินทร์ประเมินตอนนั้น สสส.มีอายุ 5 ปี โดยนานาชาติ ผมก็ให้นานาชาติประเมิน ตอน สสส.มีอายุ 10 ปี โดยเวิลด์แบงก์ มูลนิธิโรคกีเฟลเลอร์ แล้วก็ WHO ประเมินแล้วก็ให้ข้อเสนอแนะ ในที่สุด ทุกอย่างมันต้องเป็น accountable organization institution มหาวิทยาลัยก็ต้องมี Good Governance คือเราปราบปรามทุจริต แต่ขณะเดียวกันต้องทำในเชิงบวก Good Governance ลึก ๆ ก็คือ อยากจะให้ effective governance ไม่ให้มี conflict ตัวอย่าง conflict เช่น การสรรหาอธิการ หัวหน้าภาค ทะเลาะเบาะแว้ง ฟ้องศาลปกครอง ของเรายังมี แต่มหาวิทยาลัยอื่นๆ local university มี conflict จำนวนมาก นี่ก็เป็น SDGs แล้วก็มีความหมายที่ผมได้เรียนแนะนำแล้ว ตั้งแต่เรื่อง violence corruption เรื่องของ Good Governance แม้กระทั่งรัฐสภาเองก็ต้องเป็น Good Governance ต้องมีการประเมิน ต้องมีการดำเนินงาน

ในที่สุดก็คือ ต้องมี Good Governance ระยะหลังผมก็เลยเป็นวิทยากร เรื่อง Good Governance อีกเหตุผลที่ผมทำเพราะว่าผมมีประสบการณ์ตรง ผมเคยเป็นประธานประเมินสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ตั้งแต่ สสส.อายุ 7 ปีถึงตอนนี้ 22 ปี ตอนนั้นมีข่าวลือ เรื่องไม่ Good Governance ผลประโยชน์ซับซ้อน ให้เงินพรรคพวก ผมขณะนั้นเป็นประธานประเมิน ก็ร่วมกับอาจารย์ปรัชญา จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดการประเมิน Good Governance ให้ สสส.ทำ รายงานทุกปี ประธานประเมินมีสิทธิ์ที่จะสั่งได้ แล้วเขาก็ทำรายงาน ตอนนั้นผมก็เริ่มประเมิน สสส. 10 ปี คุณหมอดำรง บุญยรินทร์ประเมินตอนนั้น สสส.มีอายุ 5 ปี โดยนานาชาติ ผมก็ให้นานาชาติประเมิน ตอน สสส.มีอายุ 10 ปี โดยเวิลด์แบงก์ มูลนิธิโรคกีเฟลเลอร์ แล้วก็ WHO ประเมินแล้วก็ให้ข้อเสนอแนะ ในที่สุด ทุกอย่างมันต้องเป็น accountable organization institution มหาวิทยาลัยก็ต้องมี Good Governance คือเราปราบปรามทุจริต แต่ขณะเดียวกันต้องทำในเชิงบวก Good Governance ลึก ๆ ก็คือ อยากจะให้ effective governance ไม่ให้มี conflict ตัวอย่าง conflict เช่น การสรรหาอธิการ หัวหน้าภาค ทะเลาะเบาะแว้ง ฟ้องศาลปกครอง ของเรายังมี แต่มหาวิทยาลัยอื่นๆ local university มี conflict จำนวนมาก นี่ก็เป็น SDGs แล้วก็มีความหมายที่ผมได้เรียนแนะนำแล้ว ตั้งแต่เรื่อง violence corruption เรื่องของ Good Governance แม้กระทั่งรัฐสภาเองก็ต้องเป็น Good Governance ต้องมีการประเมิน ต้องมีการดำเนินงาน

สรุป ก็คือ ความขัดแย้งเป็นเรื่องปกติของมนุษย์ ตัวเราเอง 2 คนในครอบครัวก็ยังมี การถกเถียงกัน เช่น เรื่องกินข้าวข้างนอกแล้วคนหนึ่งอยากไปอีกคนไม่อยากไป ถ้าไม่ไปแล้วกินที่บ้าน จะเลือกอาหารอะไร ก็อาจจะชอบไม่เหมือนกัน ยังมีการถกเถียงกันอยู่เป็นเรื่องปกติ อย่างเอาเป็นเอาตาย แล้วก็เกิดได้ในสังคมทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่เห็นชัดก็คือ เรื่องการเมืองที่ผมได้นำเรียนแล้ว

และการเมืองระดับชุมชนท้องถิ่นที่มีการเลือกตั้ง กำนันผู้ใหญ่บ้าน อยากได้สิทธิ์ อยากได้อำนาจอยู่ต่อ แล้วก็การเมืองระดับประเทศ ระดับโลกชัดเจนเลย ที่ผมได้พรรณานำทั้งหมด ผมก็สรุปได้ว่า ถ้าเกิดความขัดแย้ง ต้องมีสติ ระลึกรู้ว่าเราเกิดอะไรขึ้นเพราะเรื่องจิต สำคัญมาก แล้วก็ต้องพูดคุยกัน นั่นคือเจรจากัน ซึ่งภาษาการทูต คือ dialogue แล้วอีกเรื่องที่ต้องเพิ่มคือ tolerance ความอดทน เพราะฉะนั้น ที่รัฐสภาผมก็เห็นว่า ช่วงที่เปิดประชุมสภา พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จะเป็นยังงี้ก็แล้วแต่ ทนไปนั่งอยู่ในสภาให้เขาดำแรง ๆ เลย เพราะมาจากการปฏิวัติ ยึดอำนาจ อีกมากมาย ต้องมีความอดทน ทนฟัง อย่างที่ผมกล่าวนำตอนต้น ต้องใช้เวทีรัฐสภาเป็นที่เจรจากัน แต่ต้องไม่พูดหยาบคาย ทนแล้วก็ยอมรับความเห็นต่าง ที่มาต่อว่าผมและผู้ที่โหวตต่าง 13 คน ผมก็บอกว่ามันมากไป ต้องยอมรับว่า ผมก็มีสิทธิ์ ถ้าถามว่าผมมีเหตุผลอย่างไรในการโหวต ผมก็ตอบว่า หนึ่ง ผมโหวตอะไรก็แล้วแต่ผมต้องอธิบายตัวเองได้ อธิบายคนอื่นข้างเคียงได้ แล้วผมจะไม่ใช้เป็นหุ่น ให้คนมาบอกว่าเลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา แล้วก็ทั้งหมดที่ผมอธิบายมา ผมอธิบายตัวเอง แล้วในที่สุดก็คือ เพื่อเปลี่ยนแนวคิดจาก การทำลายล้างต่อกัน ทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ทุกระดับ นำไปสู่สันติแล้วก็เกิดการสร้างสรรค์ และการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีสติ และวุฒิภาวะให้ดียิ่งขึ้นเป็นลำดับ ประเทศตะวันตกเขาก็มี maturity เป็นลำดับ เมื่อเข้าวันนี้ได้มีโอกาสคุยกับอาจารย์อาวุโส 2-3 ท่าน บอกว่าประเทศสหรัฐอเมริกาตอนนี้ก็ conflict โมโหพาระหว่าง Democratic และ Republican และมี conflict ระหว่างคนมีและไม่มี มีคนอนธรมถน ทั้งที่ตัวเองก็มีทรัพยากรมากมันยังมีอยู่ เป็นเรื่องปกติของมนุษย์ทุกระดับ แต่เราจะ handle ได้อย่างไร

สไลด์แผ่นนี้ผมเขียนขึ้นเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2566 ที่ผมโหวต เลือกคุณพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ หลังจากอ่านหนังสือ “ชีวิตนี้สั้นนัก” เป็นหนังสือธรรมะจบ แล้วผมก็ รู้สึกว่าที่มันเกิดขึ้นขนาดนี้ มันเกิดขึ้นจริง ๆ ก็คือ อยากจะเขียนเกี่ยวกับกิเลสและตัณหาตัวเอง เขียนจากประสบการณ์ที่ผมได้เจออยู่แบบนี้ ทุกคนมีศถาบรรดาศักดิ์ พวกเรามีไหม อาจมีนิดหน่อย มีทุกคน แต่ถ้ายศถาบรรดาศักดิ์จริง ๆ อำนาจนิยม ก็คือ ทำให้คนมีโอกาส ทำผลงานความดี และกุศลกรรมได้มาก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างกว้างขวางเรามีความรู้ เรามีปัญญาระดับหนึ่ง แต่เราไม่มีอำนาจ ยกเว้นเมื่อได้เข้าสู่ระดับบริหาร เพราะฉะนั้นยศถาบรรดาศักดิ์ ถ้าคิดรวมถึงเรื่องอำนาจทางปัญญาก็ได้ อำนาจทางความคิดก็ได้ แต่เราไม่มี เรามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แล้วก็เรียนรู้ตลอด แต่ถ้าเราทำอย่างมีคุณภาพ เราก็สร้างประโยชน์ให้กับสังคมอย่างกว้างขวาง จะเป็นระดับไหนก็แล้วแต่ จะขึ้นไปถึงระดับโลกเลยก็ได้ ถัดติด ยึด อัตตา อันนี้เป็นของข้าของกู ของประเทศ นี่แหละยึดติด มีความโลภ โกรธ หลง กิเลสตัณหาฆาตธรรมาภิบาล ผมก็ใส่คำนี้เข้ามาด้วย จะทำให้คนนั้นทำความเสียหายและก่ออกุศลกรรมต่อสังคมอย่างกว้างขวางเช่นกัน ผมสรุปได้ จากการนั่งฟังอภิปรายและอ่านธรรมะ 4 ชั่วโมง ก็คล้าย ๆ ว่าต่อไปก็คือ การปฏิบัติตามหลักพุทธธรรม โดยไม่ทำชั่ว ทั้งตัวเองแล้วก็ต่อสังคม พยายามทำความดีไว้ ทำจิตให้สงบมีความสุข จะทำให้คนและสังคม มีความสุขความเจริญ และมีสันติอย่างยั่งยืน

ที่ผมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งหมดก็เพราะหัวหน้าภาคเชิญผม มาบรรยาย ซึ่งผมหลังจากมี conflict ในตัวเองสักพักหนึ่ง ก็รับด้วยความเต็มใจ เพราะมาบรรยายให้ปวงนิยบุคคล ที่ผมเคารพนับถือและ

พวกเราก็เคารพนับถือ เป็นอย่างสูง ก็จะได้มีโอกาสเชิดชูท่าน ที่ทำคุณงามความดีในวงวิชาชีพของท่านเป็นหลัก แล้วยังคำนึงถึงผลประโยชน์วงกว้างอีก เราจะนึกถึงว่าท่านเป็นเสรีไทยด้วย ทั้งที่ตั้งใจไปเรียนแพทย์แล้ว ท่านเป็นบุคคลตัวอย่างที่ชีวิตเรียบง่าย ให้เรายึดแบบเป็นตัวอย่าง ทั้งหมดก็ด้วยความเคารพอย่างสูงต่อ อาจารย์เปรม บุรี ภาพนี้ก็เป็นภาพเก่าๆที่ทางภาควิชา ส่งมาให้ผม ผมจำได้เลยตั้งแต่ อาจารย์ทองดี (รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ทองดี ชัยพานิช) อาจารย์จินดา สุวรรณรักษ์ อาจารย์ปิยะมิตร (ศาสตราจารย์ นายแพทย์ปิยะมิตร ศรีธรา) อาจารย์ยวชิร (ศาสตราจารย์นายแพทย์ยวชิร คชการ) ที่มาวันนี้ก็เพื่อแสดง ความเคารพ นับถืออย่างสูงยิ่งต่อปูชนียบุคคล อาจารย์เปรมที่พวกเราเคารพรัก แล้วผมก็ต้องขอบคุณทีมงานที่ช่วยผม เป็นผู้ช่วยดำเนินงานสมาชิกวุฒิสภา เวลาผมบรรยาย หรืออภิปรายที่รัฐสภา ซึ่งตอนนี้ผมอภิปราย 70 กว่าครั้งแล้ว ถ้าใครสนใจพิมพ์ชื่อผมไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ แล้วเข้ายูทูป จะมีอภิปรายทุกเรื่องจนกระทั่งหลายคน บอกว่าอาจารย์ชั๊กม๊วหรือเปล่า แทนที่จะอภิปราย เรื่องความมั่นคงด้านอาหาร ด้านสุขภาพ อาจารย์มามั่วเรื่องการลงทุนวิจัย เรื่อง Good governance เรื่อง SDGs แต่ผมไม่ได้มั่ว มันเป็นเรื่องเดียวกัน แต่ที่สำคัญคือ ปลุกฝังวิธีคิด แล้วเวลาผมอภิปราย ซึ่งวันนี้จริง ๆ ถ้าทีมเลขาผมมา เขาจะเอาเทปไปถอด แล้วทำเป็น e book ขณะนี้ผมมีอีกประมาณสัก 7-8 เล่ม และ e shelf ถ้าสนใจจะส่งให้อ่านเพราะยังมีแฟนคลับอยู่ ทุกอย่างที่พูดวันนี้ก็ เพื่ออาจารย์เปรม บุรี แล้วผมพูดเล่า โดยความจริงใจเปิดเผย ตรงไปตรงมาทุกอย่าง ก็ขอขอบคุณทุกท่าน เป็นอย่างสูง ขอขอบคุณครับ

ความเป็นมาในการจัด ปาฐกถา เปรม บุรี

เพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติคุณของศาสตราจารย์เกียรติคุณเปรม บุรี ซึ่งถือว่าเป็นปูชนียบุคคลคนหนึ่งของคุณะ ในงานที่ท่านเป็นผู้ร่วมก่อตั้งคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี และเป็นหัวหน้าภาควิชาศัลยศาสตร์คนแรกท่านได้วางรากฐานการศึกษาทางศัลยศาสตร์ของคุณะจนเป็นปึกแผ่นและมีชื่อเสียงจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ท่านยังเป็นผู้ก่อตั้งศูนย์เวชศาสตร์ชุมชนของคุณะอีกด้วย นับว่าท่านเป็นผู้ที่มีคุณูปการอย่างใหญ่หลวงต่อชาวรามธิบดีอย่างยิ่ง ภาควิชาศัลยศาสตร์จึงได้จัดปาฐกถาเปรม บุรี เพื่อเป็นเกียรติแด่ท่านเป็นประจำมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547

ครั้งที่ 1	วันอังคารที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547
เรื่อง “ประสบการณ์หลังเกษียณอายุราชการ”
โดย : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เปรม บุรี
ครั้งที่ 2	วันพุธที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548
เรื่อง “คุณสมบัติของศัลยแพทย์ที่ดี”
โดย : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์สิระ บุญยะรัตเวช
ครั้งที่ 3	วันจันทร์ที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549
เรื่อง “เมื่อศัลยแพทย์ถูกร้องเรียน”
โดย : รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ทองดี ชัยพานิช
ครั้งที่ 4	วันจันทร์ที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550
เรื่อง “คำนึงถึงศัลยกรรม”
โดย : รองศาสตราจารย์ นายแพทย์จินดา สุวรรณรักษ์
ครั้งที่ 5	วันอังคารที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551
เรื่อง “ระลึกถึงศัลยศาสตร์ศิริราช-รามธิบดี”
โดย : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์วีระสิงห์ เมืองมัน
ครั้งที่ 6	วันจันทร์ที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552
เรื่อง “4 ทศวรรษ ศัลยศาสตร์รามธิบดี”
โดย : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์วิวัฒน์ วิสุทธิโกศล
ครั้งที่ 7	วันจันทร์ที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553
เรื่อง “วิกฤติวงการศัลยกรรมไทย”
โดย : พลโท ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์นพดล วรอุไร
ครั้งที่ 8	วันพฤหัสบดีที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2555
เรื่อง “ศัลยกรรมไทย : อดีต ปัจจุบันและอนาคต”
โดย : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อรุณ เผาสวัสดิ์

ครั้งที่ 9	วันพุธที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 เรื่อง "ศัลยกรรมกับการทำวิจัย" โดย : ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ
ครั้งที่ 10	วันพุธที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 เรื่อง "Teamwork between Anesthesiologist & Surgeon :Tackling the Surgical Needs" โดย : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงสมศรี เผ่าสวัสดิ์
ครั้งที่ 11	วันพุธที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 เรื่อง "AEC และผลกระทบต่อศัลยกรรมไทย" โดย : ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร
ครั้งที่ 12	วันจันทร์ที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 เรื่อง "Academic medicine and public health: Let's close the gap" โดย : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์รัชตะ รัชตะนาวิน
ครั้งที่ 13	วันพุธที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 เรื่อง "จริยธรรมนำกฎหมาย แนวทางป้องกันการฟ้องร้อง" โดย : ศาสตราจารย์ ดร. แสง บุญเฉลิมวิภาส
ครั้งที่ 14	วันพฤหัสบดีที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 เรื่อง "อนาคตอุดมศึกษาไทยในเวทีโลก" โดย : ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์จรัส สุวรรณธรรมา
ครั้งที่ 15	วันศุกร์ที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 เรื่อง "ผู้สูงอายุกับสังคม 4.0" โดย : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย
ครั้งที่ 16	วันศุกร์ที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 เรื่อง "ทิศทางอุดมศึกษาในประเทศไทย" หลังจัดตั้งกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม" โดย : ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณอุดม คชินทร
ครั้งที่ 17	วันศุกร์ที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 เรื่อง "แนวคิดการผลิตบัณฑิตรามธิบดี" โดย : ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์วรารุณ สุมาวงศ์
ครั้งที่ 18	วันศุกร์ที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 เรื่อง "ย้อนอดีตแพทย์ไทยคนแรกเรียนจบจากอังกฤษในสมัยรัชกาลที่ ๕" โดย : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล

-
- ครั้งที่ 19 วันพฤหัสบดีที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2565
เรื่อง "Being a good surgeon"
โดย : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ศุภกร โรจนินทร์
-
- ครั้งที่ 20 วันพฤหัสบดีที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566
เรื่อง "การแก้ไขความขัดแย้ง (Resolving Conflicts)"
โดย : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์
-

MORE **ABOUT US**

Department of Surgery, Faculty of Medicine
Ramathibodi Hospital, Mahidol University

Phone
02201-1315

Email
surgeryrama@gmail.com

Website
www.rama.mahidol.ac.th/surgery

Facebook
www.facebook.com/Surgery.Rama